

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 8 (118)

August 2003

Hind 3 krooni

Väike-Maarja prügimajandusest

Jäätmete, sealhulgas olme- ja ohtlike jäätmete, paigutamine selleks mitteettenähtud kohtadesse põhjustab pinnase saastumist. Saastatud pinnas kujutab endast otsest ohtu põhja- ja pinnaveele ja selle kaudu inimese tervisele.

Väike-Maarja prügila on ametlikult suletud. Sel aastal kaetakse prügila täies mahus kattekihiga, järgmisel aastal veetakse peale kasvukiht (kompost) ning külvatakse muru. **Jäätmete vedamine endisesse prügilasse on keelatud!**

Jäätmetest vabanemiseks on kaks võimalust. Üks võimalus on viia jäätmed Rakke prügilasse, kus ladestamishind on 170 kr/t, millele lisandub käibemaks. Prügila on avatud iga päev kella 8st 18ni. Infot prügi ladestamise kohta Rakkes saab telefonil 05141666.

Teine võimalus on sõlmida leping korraldatud jäätmeveo firmaga. Vastavalt Väike-Maarja valla jäätmehoolduseeskirjale, peavad kõigil jäätmete tekitajatel olema individuaalsed kogumisvahendid või ühise jäätmete kogumisvahendi kasutamise lepingud. Hetkel ainus teenust pakkuv ettevõtte Väike-Maarja vallas on RagnSells Eesti

AS, kellelt saab osta või rentida kogumisvahendeid ning tellida olmejäätmete veo-teenust. Lepingu sõlmimine ja info saamine telefonidel 03374920 ja 05073015.

Kaks korda aastas (üks päev kevadel ja üks sügisel) sõidab Väike-Maarja vallas ringi litsenseeritud ettevõtte vastuvõtupunkt ja kogub kokku vallakodanike kodumajapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed. Vastu võetakse järgmisi ohtlike jäätmeid: pliiaakud, patareid, värvide ja lahustite jäätmed, vedelad õlijäätmed, õlifiltrid, päevavalgustuslambid, tahmakassetid, ravimid, kemikaalid ja mürgid, elavhõbe ehedal kujul pakitult, tulekustutid, kineskoobid, tundmatud jäätmed. Samuti kogutakse kaks korda aastas (kevadel ja sügisel) suuremõtmelisi jäätmeid (mööbel, elektri- ja gaasipliidid, pesumasinad, televiisorid jmt) piiritletud ja tähistatud platsil valla majandusosakonna territooriumil (Tamsalu mnt 1, Väike-Maarja). Info nende kogumisaktsioonide kohta avaldatakse vallalehes, internetis ning stendidel enne selle algust.

Valla keskkonnanõunikul on õigus kontrollida elanike jäätmealast tegevust ning vastavat dokumentatsiooni.

Täna lehes:

Rahvahääletus	lk 2
ELi Regioonide Komitee	lk 3
Maareformi seaduse muudatused	lk 8
Haldusreform – kas ja kuidas	lk 8
Krusensterni-üritused	lk 10
Geenivaramu	lk 11
Kiltsi raamatukogu – 55	lk 12
Rahvamaja ringid	lk 13

HOIA LOODUSKESK-KOND PUHTANA!

Katrin TIRMAN,
arendus-ettevõtlusnõunik,
keskkonnanõuniku kt

Kooliaasta avaaktused on esmaspäeval, 1.septembril

*Eks ole iga lapse sees
üks tüdruk või üks väike mees.
See tahab tuppä pageda
ja õppida ja lugeda.
Kes ainult lippaks, lendaks,
ei saa ju iseendaks.*

Ellen Niit

- Väike-Maarja Gümnaasium alustab klassijuhatajatunniga kell 9 ja jätkab aktusega kell 10.
- Kiltsi Põhikoolis algab aktus kell 10.
- Väike-Maarja Õppekeskuse avaaktus on kell 11 rahvamajas.
- Väike-Maarja Muusikakool ootab avaaktusele kell 17.

14. septembril on rahvahääletus!

Projekt "Eurobuss 2003" Lääne-Virumaal 27. ja 28. augustil

Euroopa Komisjoni Delegatsiooni Eestis Euroopa Liidu Infokeskus korraldab käesoleva aasta 31. juulist kuni 30. augustini üle-eestilist teavitusprojekti "Eurobuss 2003". Projekti eesmärkideks on äratada huvi Euroopa Liidu temaatika vastu, teadvustada eelseisvat rahvahääletust ning tutvustada ELi liikmesriikide kultuuri ja liikmeskoleku kogemust.

Eurobussi tur alustab ringkäiku 1. augustil Hiiumaalt ning liikudes läbi kõikide Eesti maakondade jõuab 30. augustiks Harjumaale. Euroopa Liidu sümbolikaga kujundatud Eurobuss on varustatud temaatiliste infomaterjalidega ning mehitatud vabatahtlikest infotöötajatega. Bussis ja bussi juures on kavas

· avasõnad kohaliku omavalitsuse juhilt; Rakveres osalevad lisaks ka Iiri saatkonna esindaja ja Euroopa Komisjoni Delegatsiooni juht Eestis;

· kohtutunnetel on võimalik küsida Euroopa Liidu teemalisi küsimusi, võtta tasuta kaasa EL-teemalisi infomaterjale;

· tutvuda temaatiliste interneti-lehekülgedega, vaadata liikmesriike tutvustavaid filme;

· lahendada EL-teemalist viktoriini, lastel võistelda puzzle kokkupanekus jm;

Lääne-Virumaal on bussi liikumise marsruut ning peatumise ajad/kohad järgnevad:

27. august Kunda – koolimaja parkla, kell 10.30-13.00

27. august Rakvere – bussijaama tagune

promenaad, kell 15.00-20.00

28. august Kadrina – postkontori esine, kell 10.30-13.00

28. august Väike-Maarja – keskuses EDU kõrval, kell 14.30-16.00

28. august Porkuni – mõisa juures, kell 16.30-17.30

28. august Tapa – keskväljaku kaubamaja esisel platsil, kell 18.00-20.00

Lisaks bussile korraldavad projekti raames Euroopa Liidu liikmesriikide saatkonnad peamiselt maakonnakeskustes oma liikmesriiki tutvustavaid üritusi. Rakveres on koostööpartneriks Iiri saatkond. Saatkonnal on kavas pakkuda iiri toitu ning tutvustada iiri tantsu ja muusikat.

14. septembril 2003 toimub rahvahääletus. Eesti rahvas otsustab siis Euroopa Liiduga ühinemise ning Eesti Vabariigi põhiseaduse täiendamise üle. Rahva otsus tehakse hääletamisest osavõtnute häälteenamusega.

Riigikogu otsus

Rahvahääletuse korraldamine Euroopa Liiduga ühinemise ja Eesti Vabariigi põhiseaduse täiendamise küsimuses

Eesti Vabariigi põhiseaduse §-de 105, 162, 163, 164 ja 167, rahvahääletuse seaduse (RT I 2002, 30, 176; 57, 355; 90, 517) § 30 lõike 1 ning Riigikogu kodukorra seaduse (RT I 1994, 90, 1517; 2001, 1, 1; 94, 581; 2002, 30, 176; 64, 393) § 155² alusel Riigikogu otsustab:

1. Panna 2003. aasta 14. septembril korraldatavale rahvahääletusele järgmine seaduseelnõu: «Eesti Vabariigi põhiseaduse täiendamise seadus

Eesti rahvas võttis 2003. aasta 14. septembril rahvahääletusel põhiseaduse § 162 alusel Eesti Vabariigi põhiseaduse täiendamiseks vastu järgmise seaduse:

§ 1. Eesti võib kuuluda Euroopa Liitu, lähtudes Eesti Vabariigi põhiseaduse aluspõhimõtetest.

§ 2. Eesti kuulumisel Euroopa Liitu kohaldatakse Eesti Vabariigi põhiseadust, arvestades liitumislepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi.

§ 3. Käesolevat seadust saab muuta ainult rahvahääletusega.

§ 4. Käesolev seadus jõustub kolm kuud pärast väljakuulutamist.»

2. Kanda hääletamisedelile:

1) elnõu tekst;

2) küsimus: «Kas Teie olete Euroopa Liiduga ühinemise ja Eesti Vabariigi põhiseaduse täiendamise seaduse vastuvõtmise poolt?»;

3) lahtrid vastusevariantidega «jah» ja «ei».

Riigikogu esimees Toomas Savi

Väike-Maarja valla haldusterritooriumil on moodustatud 3 valimisjaoskonda:

· valimisjaoskond nr 1 asukohaga Väike-Maarja rahvamajas (Pikk 2) Aburi, Ebaivere, Eipri, Koonu, Kännuküla, Müüriku, Pandivere, Raeküla, Rastla, Äntu ja Ärina külade ning Väike-Maarja aleviku elanikele,

· valimisjaoskond nr 2 asukohaga Kiltsi rahvamajas (Turu 8) Aavere, Liivaküla, Nõmme, Pikevere, Raigu, Uuemõisa, Vao, Varangu ja Vorsti külade ning Kiltsi aleviku elanikele,

· valimisjaoskond nr 3 asukohaga Triigi spordihoones (Triigi küla) Avispea, Triigi ja Pudivere külade elanikele.

EELHÄÄLETAMINE toimub 08. septembrist 10. septembrini, jaoskonnad on avatud kella 12.00st 20.00ni. Valimisjaoskonnas nr 1 korraldatakse eelhääletamise päevadel hääletamist valijatele väljaspool oma elukohajärgset valimisjaoskonda. Valimisjaoskonnas nr 1 korraldatakse samuti hääletamist eelhääletamise päevadel ja valimispaeval neile valijatele, kelle elukoha andmed Väike-Maarja vallas on rahvastikuregistrisse kantud valla täpsusega.

Rahvahääletuse päeval, 14. septembril algab hääletamine valimisjaoskonnades kell 09.00 ja lõpeb kell 20.00. Valimispaeval saab valija hääletada üksnes selles valimisjaoskonnas, mille valijate nimekirja ta on kantud.

HÄÄLETAMISEDELI SAAMISEKS TULEB VALIMISJAOSKONNAS ESITADA KEHTIV ISIKUT TÕENDAV DOKUMENT (pass, ID-kaart, juhuluba, pensionitunnistus, kui selles on isiku foto).

Alus: <http://www.vvk.ee>

Rahvahääletuse päeval, 14.septembril liiguvad bussid järgmistel marsruutidel:

I 09.30 Kärša rist – Äntu – Väike-Maarja rahvamaja

11.30 Väike-Maarja rahvamaja – Äntu – Kärša rist

10.00 Eipri – Raeküla – Pandivere – Aburi – Koonu – Väike-Maarja rahvamaja

12.00 Väike-Maarja rahvamaja – Koonu – Aburi – Pandivere – Raeküla – Eipri

II 10.00 Nõmme – Varangu – Pikevere – Aavere – Raigu – Kiltsi rahvamaja

12.00 Kiltsi rahvamaja – Raigu – Aavere – Pikevere – Varangu – Nõmme

III 11.00 Avispea – Pudivere – Triigi spordihoone

12.30 Triigi spordihoone – Pudivere – Avispea

Bussid on märgistatud valimisjaoskonna sildiga ja teevad marsruudid peatusi vastavalt reisijate soovidele.

Euroopa Liidu nõuandeorgan - Regioonide Komitee

"Riik, kes loobub oma vabadusest majandusliku julgeoleku nimel, on väärt, et kaotada need mõlemad." (Thomas Jefferson, USA president aastatel 1801-1809).

Kas Eesti loobub oma vabadusest liitudes Euroopa Liiduga (EL)? Küsides euroskeptikutelt on tõenäoline vastus: "ELis kaotame oma vabaduse" ning ELi pooldajad väidavad kindlasti vastupidist: "Liitumine ELiga kindlustab Eesti iseseisvust". Eksisteerib ka kolmas grupp, nn kõhklejad, kes ei ole veel oma seisukohta ELiga ühinemise suhtes välja kujundanud.

Eesti ja ELi temaatikaga seonduvad peale iseseisvuse veel mitmed majanduslikud näitajad: tööpuudus, hindade tase, sissetulekute suurus, migratsioonisaldo jne. Ka nende näitajate muutuseid prognoosivad ELi toetajad ning ELi vastased erinevalt. Kõhklejad jooksevad kahe "heinakuhja" vahel ning ei suuda kujundada oma arvamust informatsiooni vasturääkivuse ja ülekülluse tõttu.

Kui Eestis vaieldakse ELiga liitumise üle, siis ELi institutsioonides ning senistes liikmesriikides käib tõsine debatt ELi tuleviku üle. Üheks arutatavaks probleemiks on ELi institutsioonide kaugenemine lihtsast kodanikust ning sidususe puudumi-

ne otsuste langetamise ja reaalsete vajaduste vahel.

Regioonide Komitee - sild kodaniku ja ELi vahel

Sellise kontakti edendamiseks on loodud ELis paralleelselt otsuseid ja algatusettepanekuid tegevate, täidesaatvate ja järelevalveorganitega (Euroopa Nõukogu, Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament) kaks nõuandva staatusega organit: Majandus- ja sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee (ReK). Mõlemas komitees on 222 liiget. Liikmed valitakse liikmesriikide ettepanekute alusel. Majandus- ja sotsiaalkomitee liikmed on töötajad, töövõtjad, põllumehed jt ettevõtjad ning Regioonide Komiteesse kuuluvad kohalike ja regionaalsete võimuorganite esindajad. Komiteede ülesanne on hoolitseda selle eest, et eri piirkondade ja kohalike organite hääled ühenduse juhtimisel kuulda ning teiselt poolt informeerida kodanikke ELis tunnustatud ja rakendatavatest poliitikatest.

2. ja 3. juulil peeti arvult 50. ReKi plenaaristung Brüsselis, millele oli esmakordselt vaatlejatena kutsutud ELi 10 kandidaatriigi 95 esindajat. Eesti Vabariiki esindasid Andrus Ansip ja Tõnis Kõiv Eesti Linnade

Liidust (ELL), Sirje Tobreluts ja Mart Mäcker Eesti Omavalitsuste Ühendusest (EOÜ) ning Aivar Kaldjärv ja allakirjutanu Eesti Maaomavalitsuste Liidust (EMOL).

Päev enne plenaaristungi algust, 1. juulil, toimus sissejuhataav koosolek vaatlejatele. Seal tutvustati ReKi juhte ning samuti mitmeid tehnilisi üksikasju, mida peaks praegune vaatleja ja võimalik ReKi tulevane liige teadma.

Juubelihõngulise plenaaristungi läbivaks ideeks oli kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli suurendamine nende vastutusalasse kuuluvate poliitikate väljatöötamisel. Mitmed küsimused puudutasid ELi struktuurifondide tulevikku. Avaldati rahulolematust struktuurifondide liigse keerukuse ja aeglase menetlemisprotseduuri kohta ning taotleti nende fondide jaotuskriteeriumide reformimist. Probleeme nähti ka ELi otsustusprotsessi väheses efektiivsuses. Tõdeti rahvuskeelte kasutamise vajadust ning TV mõju reguleerimise vajalikkust.

Istungi välistel aegadel toimusid erinevate fraktsioonide koosolekud, kus parteide liikmed diskuteerisid arutusele tulevate küsimuste üle.

Kokkuvõtteks võib öelda, et minule jäi ReKi istungil kogetu põhjal

ELi institutsioonist mulje, kui väga aeglasest, kuid samas stabiilsest masinavärgist. Eesti jaoks pean väga oluliseks teda esindavate ametiisikute laiahaardelist koostööd igas ELi institutsioonis ning tugevat lobbytööd Eesti seisukohtade kaitsmises.

14. september Eestis

Meie, eestlased, oleme valinud valitsemise vormiks demokraatia. Kuigi demokraatial on omad puudused (efektiivsus ja demokraatia on mõnikord pöördvõrdelises seoses), on kõrgema riigivõimu kandjaks ikkagi rahvas. Selle rahva esindaja, Eesti kodanik, ei vaja „suurt isa“, kes ette ütleb, kuidas ta peab referendumil otsustama. 14. septembril tuleb meil kõigil teha hääletussedelile rist vastavalt omandatud informatsioonile ja selle põhjal kujundatud arvamusel. Juhul kui ristikesi koguneb „JA“ alusesse kastikesse rohkem kui „EI“ alusesse, siis parandame Teise Maailmasõja järgse perioodiga tekitatud haava ELi bürokraatlike näpunäidete järgi koos võimalusega kasutada ELi finantsilist abi, vastasel korral oleme otsustanud iseseisvalt hakkama saada.

Indrek KESKÜLA,
vallavolikogu esimees

Tähelepanu!

VÄIKE-MAARJA VALLA kasutusvaldusesse antavate vabade põllumajandusmaade plaanide ja registreerimislehe avalik väljapanek toimub Väike-Maarja vallavalitsuses II korruse koridoris (trepi üles minnes vasakul) ajavahemikul **21. juuli – 22. august 2003.a.**

Taotlused vabale põllumajan-

dusmaale kasutusvalduse seadmiseks esitatakse ühe kuu jooksul pärast plaanide avaliku väljapaneku perioodi lõppu ajavahemikul **25. august – 26. september 2003.a.**

Taotlusele lisada koopia kehtivast isikut tõendavast dokumendist ja äriregistri kaardist

Diana SEEPTE

Lugupeetud vallaelanikud!

17. septembril kell 14 toimub Väike-Maarja raamatukogus jäätme-alane seminar, mille eesmärgiks on tutvustada vallaelanikele jäätmemajanduse olukorda maakonnas ja vallas, tuua välja probleemid ning üheskoos otsida nendele lahendust.

Seminari päevakava:

- 14.00 - Seminar avamine
- 14.15 - Lääne-Virumaa jäätmemajandusest (Taimar Ala, Lääne-Virumaa Keskkonnateenistuse jäätmespetsialist).
- 14.45 - Jäätmemajandusest Väike-Maarja vallas (Leie Arula, Väike-Maarja valla keskkonnanõunik).
- 15.15 - Õpilaste ettekanded uurimistöödest.
- 15.45 - Rühmatöö, arutelu.

Seminarile on oodatud kõik asjast huvitatud!
Info telefonil 032 95 766.

Katrin TIRMAN,
arendus-ettevõtlusnõunik,
keskkonnanõuniku kt

Lugupeetud Väike-Maarja valla alustavad ettevõtjad!

Kuni 1. oktoobrini võetakse vastu taotlusi (äriplaan) ettevõtlustoetuse saamiseks. Lähtudes Väike-Maarja Vallavolikogu 07.02.2001. a määrusest nr 6 makstakse ettevõtlustoetust valla territooriumil elavale füüsilisest isikust ettevõtjale või valla territooriumil registreeritud äriühingule, kes kas alustavad tegutsemist või on tegutsenud kuni kaks aastat ning vastavalt äriplaanile loovad juurde vähemalt ühe töökoha

(füüsilisest isikust ettevõtja lisaks oma töökohale veel ühe töökoha) ning säilitavad selle vähemalt ühe aasta jooksul. Täiendava informatsiooni saamiseks pöörduda valla arendus-ettevõtlusnõuniku poole.

Info telefonidel 03295766 ja 056608077.

Katrin TIRMAN,
arendus-ettevõtlusnõunik

Teade

Väike-Maarja vald täiendab oma kodulehekülge ettevõtluse osas. Kavas on teha rubriik "Investeeringuvõimalused Väike-Maarja vallas", mis sisaldab infot erinevate vabade hoonete, pindade, maade jne kohta, mida on võimalik investoritele pakkuda.

Kui Teil on soov lisada kodulehele omapoolne pakkumine, siis palume pöörduda vallavalitsuse arendus-ettevõtlusnõuniku poole (kab 211, tel 032 95 766, katrint@v-maarja.ee).

VALLAVOLIKOGUS

13. augustil 2003. a.

1. Põllumajandusliku maa kasutusse andmine.

Otsustati lõpetada osaühingu Vecordia maakasutusseigus Aavere ja Pikevere külas ligikaudu 25 ha suurusel maa-alal ja anda see Regina Tiigi kasutusse kuni maa omandiõiguse vormistamiseni, vallavalitsusel sõlmida Regina Tiigiga vormikohane maakasutusleping.

2. Katastriüksuse sihtotstarbe määramine.

Otsustati määrata Ebavere külas enampakkumisega erastamiseks JÕESOO katastriüksuse sihtotstarbeks sihtotstarbena maa.

3. Kohalike maanteede nimekirja täiendamine.

Otsustati lisada valla kohalike teede nimekirja Uduvere tee pikkusega

503 m (tee number 92700052).

4. Jaoskonnakomisjonide moodustamine.

Otsustati nimetada 14. septembril 2003 läbiviidava rahvahääletuse korraldamiseks jaoskonnakomisjonid valla territooriumil alljärgnevas koosseisus: valimisjaoskond nr 1 Väike-Maarjas – esimees Külli Urbas, liikmed Sirje Kõiv, Heli Riisalu, Sirle Kree, Külli Küngas, Katrin Maasik, Linda Kasesalu, asendusliikmed Eha Küngas, Eevi Rebane, valimisjaoskond nr 2 Kiltsis – esimees Toomas Käbin, liikmed Ene Veski, Anne Kruve, Merike Adamson, Mirja Randoja, asendusliikmed Aare Tobreluts, Ergo Eesmäe, valimisjaoskond nr 3 Triigis – esimees Veeder, liikmed Eve Rebane, Selma Jaksi, Tiit Pere, Martin Jõesaar, asendusliikmed Maire Komp, Ene-Lin-

da Niilikse.

5. Vallavalitsuse liikme ametist vabastamine.

Otsustati seoses valimisega Avanduse vallavanemaks vabastada Raili Sirgmetse Väike-Maarja vallavalitsuse liikme kohustustest.

Otsuse eelnõu võeti vastu 14 poolt häälega.

6. Vallavalitsuse liikme kinnitamine.

Vallavanem Olev Liblikmann esitas vallavalitsuse liikme kandidaadiks Ants Rikbergi. Isikuvalimisteks viis valla valimiskomisjon läbi salajase hääletamise. Hääletamistulemused: esitatud vallavalitsuse liikme kandidaadi poolt oli 13, vastu 1 voli-

kogu liige. Otsustati kinnitada Ants Rikberg Väike-Maarja vallavalitsuse liikmeks.

7. 2003.a eelarve täitmine sei-

suga 31. juulil 2003.

Otsustati kinnitada vallaeelarve täitmise aruanne seisuga 31.07.2003.

8. 2004.a eelarve koostamise kava.

Otsustati võtta valla 2004. a eelarve projekti koostamise ajaline tegevuskava teadmiseks.

9. Informatsioon.

Volikogu esimees Indrek Kesküla andis informatsiooni:

1. loomsete jäätmete käitlemise tehase ehitamise kohta,
2. valla delegatsiooni visiidist Tommerupi sõprusvalda
3. 12. augustil toimunud kohtumisest valla noortega
4. Aasta Tegija auhinna algatamisest
5. Lääne-Viru ÜOV käsitletud küsimustest
6. Euroinfo jagamisest Väike-Maarjas

VALLAVALITSUSES

18. juunil 2003. a.

1. Maaküsimused.

Nõustuti

· Avispea külas asuva 17,20 ha suuruse ALEKSANDRI katastriüksuse tagastamisega MARET NOLVAKule;

· Eipri külas asuva 4576 m² suuruse KAHEKASE katastriüksuse tagastamisega JAAN ROHULTile;

· Eipri külas asuva 10,45 ha suuruse KAEVUKASE katastriüksuse tagastamisega JAAN ROHULTile;

· Vorsti külas asuva 10,36 ha suuruse MÄDANDI katastriüksuse tagastamisega LUULE EELMÄELE;

· Väike-Maarja alevikus PÕHJA tn 13D asuva 1273 m² suuruse katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega garaažiomanike ühingu-
le VÄIKE-MAARJA SÄDE;

· Väike-Maarja alevikus SOO tn 8 asuva 2305 m² suuruse katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega LEO LAANEMÄGILE;

· Ebavere külas asuva RAHULA I katastriüksuse jagamisega järgmiselt: RAHULA I, pindalaga 6,57 ha, PRIIDU, pindalaga 8391 m², REILI, pindalaga 1,8 ha;

· Triigi külas asuva REOVEPUHASTI katastriüksuse jagamisega järgmiselt: REOVEPUHASTI, pindalaga 2308 m² ja KARJATEE, pindalaga 543 m²;

· tagastamise menetluse tähtsaja pikendamise järgmistel õigusvastastel võõrandatud maadel: OJASOO A-25, SALUOTSA A-45 ja RAI-GU 14.

2. UÜ Ebavere Suurtalu avaldus.

Otsustati nõustuda Ebavere Suurtalule 6081,80 krooni eraldamisega Lõuna 10 teostatud elektrinstallatsioonitööde kompenseerimiseks.

3. Äriruumi üürimine.

Otsustati nõustuda Vao külas asuva endise telefonikeskjaama hoo-

ne üürimisega Aavere Hooldekodule alates 01.08.2003. a kolmeks kuuks üürimääraga 15 krooni m².

4. Bussiliini dotatsioon määramine.

Otsustati määrata OÜ-le Tapa Autobussipark bussiliini nr 59 dotatsioon 2003. a maikuu eest summas 10 939,95 krooni.

5. Lepingu sõlmimine AS-ga Falck Ida-Eesti.

Otsustati sõlmida leping AS-ga Falck Ida-Eesti Väike-Maarja Lasteaia ja Väike-Maarja Muuseumi tehlaresüsteemi väljaehitamiseks.

6. Kasutusloa andmine

Otsustati anda OÜ Pandivere Vesi pumbamajale asukohaga Ebavere küla kasutusloa.

7. Kaevamistööde luba.

Otsustati anda kaevamistööde luba OÜ-le Pandivere Ehitus Kaarma töökodade kompleksi veetrassi rajamiseks Ebavere külas.

8. Hinnapakumiste tulemuse kinnitamine

Otsustati kinnitada Väike-Maarja prügilas sulgemise II etapi tööde teostajaks AS Tamsalu EPT.

9. Volituse andmine Ly Ipsbergile valla esindamiseks korteriomani- ke ühisuse üldkoosolekul.

Otsustati volitada Ly Ipsbergi esindama Väike-Maarja valda vallale kuuluva korteri Lõuna 11-17 osas korteriomani-
ke ühisuse üldkoosolekul 18.06.2003. a.

10. Kauplemislubade väljastamine.

Otsustati anda kauplemisluba OÜ Spetsialist kauplusele "Põllumehe apteek" aadressil Tamme 3 Väike-Maarja alevikus kuni 08.05.2004. a, anda kauplemisluba OÜ-le Liaan kauplemiseks Avispea külas Avispea küla jaaniõhtul, anda OÜ-le Liaan eeltoodud kohas alkohoolsete jookide jäemüügi õigus.

11. Üürilepingu muutmine

Otsustati nõustuda üürilepingu pikendamiseks Tamsalu mnt 1 äri-
ruumide üürimiseks OÜ-le Varo

Grupp kuni 2003. a lõpuni.

13. Informatsioon.

Info volleplatsi rajamisest, Tommerupi kommuunist saabunud kutsest, naisekandmise võistlusest, jaaniõhtutest ja maaspordimängudest.

25. juunil 2003. a

1. Maaküsimused.

Nõustuti

· õigusvastaselt võõrandatud NÕMME 46 maa tagastamise menetluse tähtsaja pikendamisega.

2. Nõusoleku puude mahavõtmiseks.

Otsustati nõustuda puude mahavõtmisega Eipri külas Eve Piirsalu-
le ja Aimar Tiigiveele kuuluva elamu juurest (7 vahtrat ja pärn).

3. Ehitusloa andmine.

Otsustati anda ehitusloa Riigimetsa Majandamise Keskusele Triigi metskonna kontorihoone ehitamiseks.

4. Nõusoleku raadamiseks.

Otsustati anda nõusolek Riigimetsa Majandamise Keskusele Triigi külas metsa raadamiseks 0,5 ha suurusel maa-alal Triigi metskonna kontorihoone ehituse alustamise eesmärgil.

1. juulil 2003. a

1. Hooldaja määramine.

Otsustati määrata hooldajad kolme vallakodanikule vastavalt ettepanekule.

2. Sotsiaalkomisjoni ettepanekute kinnitamine.

Otsustati nõustuda ühekordsete toetuste eraldamisega vastavalt ettepanekule, mitte eraldada ühekordset toetust kolmele vallakodanikule.

3. Informatsioon.

Kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts tutvustas valdas teise korvpallivõistkonna taotlust vallapoolse toetuse saamiseks

maakonna I liigas osalemiseks. Vallavalitsus andis põhimõttelise nõusoleku.

08. juulil 2003. a.

1. Hinnapakumiste tulemuse kinnitamine.

Otsustati kinnitada Vao küla reoveesüsteemi rekonstrueerimistööde teostajaks OÜ Veemaailm INC.

2. Kaevamistööde lubade väljastamine.

Otsustati anda osaühingule Pandivere Ehitus kaevamistööde luba kanalisatsioonitrassi rajamiseks aadressil Pikk 13 ja sadevete-, vee- ja kanalisatsioonitrassi rajamiseks aadressil Pikk 18 Väike-Maarja alevikus.

3. Raha eraldamine reservfondist.

Otsustati eraldada reservfondist 35 000 krooni korteri soetamiseks aadressil Tamme 5A-12 Väike-Maarja alevikus.

4. Kirjaliku nõusoleku andmine.

Otsustati anda Agur Vaabile kirjalik nõusolek ahju ehitamiseks aadressil Ehitajate tee 7-11 Väike-Maarja alevikus.

5. Ehitusloa ehitise lammutamiseks.

Otsustati anda ehitusloa aktsiaseltsile Eesti Telefon Televõrgud õhuliini pikkusega 1,1 km demon-
teerimiseks Pandivere külas.

15. juulil 2003. a

1. Maaküsimused.

Nõustuti

· Avispea külas asuva 0,6 ha suuruse REMMELGA katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega ANDRES BACHAUSile;

· Avispea külas asuva 0,8 ha suuruse LOHU katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega LYDIA MEOSEle;

· Ebavere külas asuva 1,71 ha suuruse TAMMEKAEVU katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega TIIA KASELOle ½ mõttelises osas ja VIKTOR KASELOle ½ mõttelises osas;

· Racküla külas asuva 3,90 ha suuruse ARU katastriüksuse tagastamisega JAANUS KRUUSMANNile;

· Avispea külas asuva LUIGE I kinnistu jagamisega järgmiselt: LUIGE I, pindalaga 6,4 ha ja LUIGE-LAULU, pindalaga 6,2 ha;

· Nõmme külas asuva UUSTALU kinnistu jagamisega järgmiselt: UUSTALU, pindalaga 3,32 ha ja NÕMMETALU, pindalaga 45,58 ha.

Määrati teenindusmaa Väike-Maarja alevikus EHITAJATE tee 3 asuvale korterelamule, pindalaga 1645 m².

2. Raha eraldamine reservfondist. Otsustati eraldada reservfondist 20 000 krooni rannavõrkpalliväljaku rajamiseks Väike-Maarja alevikus.

3. Bussiliini dotatsiooni määramine.

Otsustati määrata OÜ-le Tapa Autobussipark bussiliini nr 59 dotatsiooni juunikuust eest summas 1562,85 krooni.

4. Pakkumise tulemuste kinnitamine.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja valla koolide ja lasteaia tootlusteenuse aastateks 2003-2006 (riihing 009018PK/2003) avatud pakkumise võitjaks füüsilisest isikust ettevõtja Valter Pugonen.

5. Kaevamistööde lubade väljastamine.

Otsustati anda Vello Paasile kaevamistööde luba veetrassi rajamiseks aadressil Uus 18 Väike-Maarja alevikus.

29. juulil 2003. a

1. Maaküsimused.

Nõustuti

· Uuemõisa külas asuva 0,3 ha suuruse RISU katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega AS-le VAO AGRO;

· Pandivere külas asuva 0,2 ha suuruse KRÜGERI katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega EDUARD KRÜGERile.

Määrati osaline kompensatsioon: õigusvastaselt võõrandatud Rehe A-17 maa eest;

· õigusvastaselt võõrandatud Liiva A-32 maa eest.

Kinnitati vabade metsamaade nimikiri.

2. Kirjaliku nõusoleku andmine.

Otsustati: 1) anda kirjalik nõusolek Lembit Kalterile kamina ehitamiseks Lõuna 21-17, anda nõusolek Kaja Vilkesle puukuuri ehitamiseks Energia 4, anda nõusolek Siret Hobolainenile kamina ehitamiseks aadressil Ehitajate tee 7-5.

3. Kauplemisloa väljastamine.

Otsustati: 1) väljastada tähtjatu kauplemisluba OÜ-le Aovere Oil kütuse jaemüügiks Vao külas, 2) väljastada tähtjaline kauplemisluba kehtivusega 29.07.2006.a Natalja Siniverile kasutatud riistega kauplemiseks Energia 2 Väike-Maarja alevikus

7. augustil 2003. a.

1. Maaküsimused.

Nõustuti

· Uuemõisa külas asuva 0,3 ha suuruse RISU katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega AS-le VAO AGRO;

· Pandivere külas asuva 0,2 ha suuruse KRÜGERI katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega EDUARD KRÜGERile.

Määrati osaline kompensatsioon: õigusvastaselt võõrandatud Rehe A-17 maa eest;

· õigusvastaselt võõrandatud Liiva A-32 maa eest.

Kinnitati vabade metsamaade nimikiri.

2. Väljastati ehitusluba OÜ-le Maaprojekt Aavere Hooldekodu hooleluste hoone rekonstrueerimiseks.

3. Anti kirjalik nõusolek Toomas Neemele reovee kogumiskaevu ehitamiseks aadressil Kalda tn 9 Kiltsi alevikus.

4. Väljastati ehitusluba Aivar Püvile ehitise teenindamiseks sisseõidutse rajamiseks aadressil Energia 2 Väike-Maarja alevikus.

5. Kinnitati Kiltsi aleviku tänavavalgustuse rekonstrueerimise teostajaks OÜ Ehel.

6. Eraldati reservfondist 20 000 krooni Peugeot Boxeri remondiks ja 14 000 krooni kasko kindlustuseks, 20 000 krooni Kiltsi tänavavalgustuse rekonstrueerimiseks; 21 750 krooni Naisekamandmise võistluse korraldamise kulude katteks; 1000 krooni Concerto Crosso üritustesarja "Eesti Möisad 2003" toetamiseks; 4130 krooni raadiomodeemi ja aku väljavahetamiseks Väike-Maarja raamatukogus; 9550 krooni remonditööde teostamiseks Väike-Maarja rahvamajas; 445 krooni remonditööde teostamiseks Triigi raamatukogus;

7655 krooni remonditööde tegevuseks Kiltsi raamatukogus.

6. Väärteomenetluses vallavalitsuse nimel osalevatele ametnikele volituste andmine.

Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik

Seoses "Karistusseadustiku" ja "Väärteomenetluse seadustiku" vastuvõtmisega tuleb anda volitused ametnikele, kes vallavalitsuse nimel hakkavad väärteomenetluses osalema. Ette on valmistatud vastav haldusakti eelnõu, mille täiendamiseks on ettepanekud oodatud.

7. Otsustati müüa enampakkumisel järgmised Triigi külas asuvad korterid: Triigi 16-1, Triigi 16-2, Triigi 46-14 (võimalik sõlmida eelpeping). Iga korteri alghind on 1500 krooni.

8. Otsustati anda Tamme 5A krt 12 Väike-Maarja alevikus tööandja

eluruumina tüürile Jaana Puksalo.

9. Eelarve täitmine 31.07.2003. a. Ette kandis finantsosakonna juhataja Helve Pugonen Otsustati võtta esitatud info teadmiseks.

12. augustil 2003. a.

1. Kirjaliku nõusoleku andmine.

Otsustati anda kirjalik nõusolek Meret Villole kamina ehitamiseks aadressil Ehitajate tee 9-8 Väike-Maarja alevikus.

2. Lasteaia juhataja ametisse kinnitamine.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja lasteaia juhatajaks Tiia Mänd alates 25. augustist 2003.

3. Kauplemisloa väljastamine.

Otsustati väljastada tähtjatu kauplemisluba OÜ Puidukunn lilele "Kullakallis" aadressil Pikk 9 Väike-Maarja alevikus ning kuni 06.08.2004. a kauplemisluba koos alkohoolsete jookide jaemüügi õigusega füüsilisest isikust ettevõtja Pille Looitsa "Õllekeldrile" aadressil Pikk 9 Väike-Maarja alevikus.

4. Raha taotlemine reservfondist.

Otsustati eraldada reservfondist 2400 krooni Triigi raamatukogu valvesignalisatsiooni laiendamiseks ja telefonijuhtumestiku ümberpaigaldamiseks ning 5000 krooni hulkuvate koerte püüdmiseks.

5. 2004. a eelarve koostamise ja kinnitamise tegevuskava.

Otsustati info võtta teadmiseks.

6. Sotsiaalkomisjoni ettepanekute kinnitamine.

Otsustati kinnitada volikogu sotsiaalkomisjoni ettepanekud ühekordse ja koolituse eraldamiseks.

7. Informatsioon.

· Kokkuvõtte Krusensterni-üritustest

· Mõtteid valla AASTA TEGIJA auhinna loomisest

· Sirdali valla delegatsiooni visiidist Väike-Maarjasse oktoobrikuus

Kohtumisest valla noortega

12. augustil kohtusid vallajuhiid Väike-Maarja raamatukogu lugemissaalis rahvusvahelise noortepäeva raames valla noortega. Kokkusaamise mõte oli arendada vestlust noori huvitavates paikkonna elu-oluga seonduvates küsimustes.

Noori tuli kohale küll vaid kuus, kuid arutelu ise kulges aktiivselt ja avalalt ning selle käigus tõstati mitmeid olulisi probleeme. Räägiti noortekeskusest ja selle edukama toimimise võimalustest, narkootikumidest ja alkoholist, koolide integreerimisega seonduvast ning haridusest laiemaltki. Räägiti ka sellest, kuidas noortele Väike-Maarja tundub, mis siin meeldib ja mis häirib, millest rõõmu tuntakse ja mida häbenetakse.

Mõttevahetusest koorus välja asjalikke ettepanekuid ja kohtumisest võeti kaasa nii mõnigi märksõna, millega edasises tegevuses arvestada.

Teadmiseks lapsevanematele!

Toimetulekuraskustes peredel on võimalik taotleda toetust kooli või lasteaia toidukulude katteks 2003./2004. õppeaastal.

Toetuse saamiseks esitada avaldus kooli või lasteaia hooldekogu nimele. Avalduses märkida:

· perekonna koosseis,

· kõigi pereliikmete sotsiaalne seisund (töötaja, õpilane, kodune, töötu, pensionär),

· pere sissetulek (taotlemisele eelnenu 3 kuu keskmine töötasu, pension, peretoetused, töötu abiraha, elatusraha, muud tulud).

Avaldused esitada klassijuhatajale või rühma kasvatajale 2. septembriks. Kutseõppeasutuses õppivate laste vanematel esitada avaldused Väike-Maarja vallavalitsusele hiljemalt 8. septembriks.

Toetuse määramisel võetakse arvesse ainult korrektset vormistatud avaldused.

2003./2004. õppeaastal on TÕÕVIH-KUD kõigile õpilastele TASUTA.

Sotsiaalosakonna nimel
Helle LING

Teadaanne

Väike-Maarja Vallavalitsus võtab tööle konkursi korras

NOORSOO-TÖÖTAJA

Kandidaadilt eeldame:

- tahet ja soovi noortega töötada
- head suhtlemisoskust ja algatusvõimet

Soovitav pedagoogilise töö kogemus.

Kandideerijatel palume esitada avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad vallavalitsusele hiljemalt 5. 09.2003. a aadressil Pikk 7, 46202 Väike-Maarja.

Lähtudes korruptsioonivastastest seadusest ja Väike-Maarja Vallavolikogu 27.02.2002. a. määrusest nr 3 "Majanduslike huvide deklareerimine", avalikustatakse Väike-Maarja Vallavolikogu liikmete ja Väike-Maarja Vallavalitsuse liikmete majanduslike huvide deklaratsioonid Väike-Maarja Valla Infolehes. Vallavolikogu esimehe ja vallavanema majanduslike huvide deklaratsioonid avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

1. Ees- ja perekonnanimi
2. Ametikoht
3. Asutus (tööandja)
4. Ametipalk
5. Kinnisvara
6. Registreeritud autod, vee- ja õhusõidukid
7. Aktsiad, osad ja muud väärt-paberid
8. Pangaarved (pank ja arve liik)
9. Võlad pankadele või teistele eraõiguslikele isikutele
10. Muud varalised kohustused

VALLAVOLIKOGU LIIKMED

1. MADIS NIINEMETS

2. -
3. -
4. -
5. -
6. sõiduauto MBG-300 (1993), veoauto KAMAZ-5310 (1985), veoauto VOLVO-F6 (1984)
7. -
8. -
9. -
10. -

1. LEMBITU PIHLAK

2. Juhatuse esimees
3. AS Diner
4. -
5. kinnistu Väike-Maarja vald (92701:001:0830)
6. -
7. AS Diner lihtaktsia, kogus 43, a'5000 krooni, koguväärtus 215 000 krooni
8. EÜP arveldusarve
9. -
10. AS Hansaliising

1. MALL VÕHANDU

1. Õpetaja
2. Kilti põhikool
3. 22. palgaaste
4. elamu Kilti alevik Väike-Maarja vald
5. -
6. -
7. Hansapank arveldusarve
8. -
9. -

1. MARIKA KARRON

2. Juhataja, kirjandaja koha-kaasluse alusel
3. Pikevere sidejaoskond

4. 1491.- + 2130.-
5. korter Vasalemma vald Harjumaal; ½ elamust Varangu külas, ½ korterist Pikevere küla Väike-Maarja vald
6. ½ sõiduauto Nissan Sunny (1991)
7. -
8. Hansapank arveldusarve
9. -
10. -

1. REIN MÖLDRE

2. juhatuse esimees
3. OÜ Reinpaul
4. 7500 krooni
5. elamu Nõmme küla Väike-Maarja vald, maatulundusmaad Tamsalu vald (2941), Sauga vald Pärnu maakond (7318), Väike-Maarja vald (13433, 10741, 27114)
6. traktor (1980), traktor MTZ-82 (1984), veoauto GAZ-53 (1985)
7. AS Vao Agro 1 aktsia a'3000 krooni, OÜ Reinpaul 1 osak a'250 000 krooni
8. Hansapank arveldusarve, EÜP arveldusarve
9. -
10. -

1. ENDEL MÄESEPP

2. Juhatuse esimees
3. OÜ Müüriku Farmer
4. -
5. elamu Väike-Maarja vald; elamu Avinurme vald Ida-Virumaal; 5 kinnistut Ida-Viru maakonnas, 11 kinnistut Lääne-Virumaal, korter Tallinnas
6. -
7. OÜ Müüriku Farmer osakud väärtuses 2 117 000 krooni
8. Hansapank arveldus- ja krediitkonto, EÜP arveldusarve
9. -
10. eluasemelaen Hansapank, hüpoteek

1. ANTS MÖLDRE

2. juhatuse esimees
3. OÜ Vao Varahoidja
4. 2000 krooni
5. saun-suvila Väike-Maarja vald, maatulundusmaad Avanduse vallas (2856), Väike-Maarja vallas (20439, 1621, 21512, 1499, 10269, 13499,

- 24646, 1473, 1410, 3683, 25857, 29274, 15141)
6. sõiduauto Moskvit 412 (1967, 1980), AUDI-80 (1992)
7. OÜ Vao Varahoidja osak, kogus 400, a'100 krooni, koguväärtus 400 000 krooni
8. EÜP arveldusarve, Hansapank arveldusarve
9. -
10. hüpoteek

1. JAANUS KULL

2. Juhatuse liige
3. AS Antaates
4. -
5. elamu Väike-Maarja alevik
6. sõiduauto Ford Mondeo (1994), sõiduauto Peugeot 206 (2001)
7. AS Antaates aktsia, kogus 2600, a'1000 krooni, 2 600 000 krooni
8. Hansapank arvelduskonto, EÜP krediitkonto
9. -
10. -

1. VALTER PUGONEN

2. Füüsilisest isikust ettevõtja
3. -
4. -
5. 2 kinnistut Väike-Maarja vallas; 1/2 elamust Väike-Maarja alevikus; ½ korter Tallinn
6. veoauto Toyota Hiace (1985); kaubik (1989)
7. -
8. EÜP 2 arveldusarvet; Hansapank arveldusarve
9. -
10. õppelaenu käendus

1. LI-ANN LEHTMETS

2. Pensionär
3. -
4. -
5. kinnistu Jõgeva linn
6. -
7. -
8. Hansapank arveldusarve
9. -
10. -

1. JAAK AADER

2. Füüsilisest isikust ettevõtja
3. -
4. -
5. korter Vao küla, maatulundusmaad Väike-Maarja vallas

- (527, 23227, 19061)
6. sõiduauto VAZ (1975), OPEL OMEGA (1987)
7. OÜ Vao Ader, osak, kogus 4, a'5000 krooni, koguväärtus 20 000 krooni, PÜ E-PIIM, osak, 1, a'10 000 krooni
8. Hansapank arveldusarve, EÜP 2 arveldusarvet
9. Virumaa Hoiu-Laenuühistule võlg 64 000 krooni
10. hüpoteek

1. ILMERIKKEN-GAVRONSKI

2. juhataja
3. UÜ Ebavere Suurtalu
4. -
5. korter Väike-Maarja vald
6. -
7. UÜ Ebavere Suurtalu, osak, koguväärtus 35 840 krooni
8. Hansapank arveldusarve, EÜP arveldusarve
9. -
10. -

1. JAAK LÄÄNEMETS

2. Talu peremees
3. Füüsilisest isikust ettevõtja Uuetoa talu
4. -
5. Taluhooned ja 24 kinnistut (6420, 6403, 6405, 1626, 1627, 3078, 151, 6403, 246, 12161, 13073, 24873, 17792, 17791, 4243, 8263, 8288, 10371, 10007, 7986, 13958, 18798, 20707, 26451) Väike-Maarja vallas Lääne-Virumaal
6. sõiduauto VW SHARAN (1997)
7. AS Norma, aktsia, kogus 1400, a'10 krooni, koguväärtus 14 000 krooni, Balti Kasvufond, osak, kogus 1841, a'217.33, koguväärtus 400 104.53 krooni, Hansa Intressifond, osak, kogus 4612, a'130.12, koguväärtus 600 113.44 krooni
8. 2 arveldusarvet Hansapangas, 3 arveldusarvet EÜP
9. maaostulaen SA Põllumajanduse ja Maaelu Krediteerimise Fond 500 000.- krooni
10. AS Hansa Liising (väikeveoauto, kombain, prits, traktor, külvik) 1,4 mln krooni

1. TOOMAS HOREB

2. osakonnajuhataja

3. AS Plokk
4. 7000 krooni
5. elamu Väike-Maarja vald (947), korter Väike-Maarja vald
6. sõiduauto Ford Sierra (1989)
7. –
8. EÜP
9. –
10. –

1. PEETER ALBI

2. Jõhvi linnavalitsus
3. arendusnõunik (?)
4. 14 000 krooni
5. elamu Väike-Maarja vald, elamumaa (92702:004:0790)
6. –
7. OÜ Albi CTF, osak, 1, a'20 000 krooni
8. EÜP arveldusarve, hoiuarve, Hansapank arveldusarve
9. –
10. õppelaenu käendus

1. ANNE URM

2. Juhataja
3. OÜ AU EHRA
4. –
5. ½ elamust Metsa 10 Väike-Maarja alevik, maatulundusmaa Vinni vald
6. ½ sõiduauto FORD SIERRA (1984)
7. OÜ AU EHRA, osak, 1, koguväärtus 40 000 krooni, OÜ ÄNTU FARM, osak, 1, koguväärtus 90 500 krooni
8. Hansapank, EÜP arveldusarve
9. –
10. –

VALLAVALITSUS:

1. RAILI SIRGMETS

2. Haridusosakonna juhataja, vallavalitsuse liige
3. Väike-Maarja vald
4. 9000 krooni
5. ½ elamu Avanduse vald
6. –
7. –
8. Hansapank arveldusarve, EÜP arveldusarve
9. –
10. –

1. HELVE PUGONEN

2. Finantsosakonna juhataja, vallavalitsuse liige
3. Väike-Maarja vald
4. 8000 krooni
5. ½ elamu Väike-Maarja alevik; ½ korter Tallinn; kaasomand kinnistust Väike-Maarja vallas
6. –
7. –
8. Hansapank, EÜP arveldusarve

9. 130 000.-
10. –

1. KAAREL MOISA

2. Abivallavanem, vallavalitsuse liige
3. Väike-Maarja vald
4. 8600.-
5. –
6. Audi 80 (1995)
7. AS Vao Agro, aktsia, 3, a'1000 krooni, koguväärtus 3000 krooni, OÜ Vao Varahoidja, osak, 1, koguväärtus 200 krooni
8. Hansapank, EÜP arveldusarve
9. –
10. –

1. MATIMERE

2. operaator, vallavalitsuse liige
3. AS KAARMA KT
4. 4000 krooni
5. Kinnistu Väike-Maarja vallas (20270, 1098)
6. sõiduauto Toyota Corolla (1987)
7. TÜ Talukartul, osak, 1, koguväärtus 40 000 krooni
8. EÜP arveldusarve
9. Võlg EÜP, 100 000 krooni
10. liisingileping AS Hansa Liising Eesti, hüpoteek, käendusleping

1. LEA MÄESEPP

2. sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja, vallavalitsuse liige
3. Väike-Maarja vallavalitsus
4. 7500 krooni
5. ½ elamumaast Väike-Maarja vald, maatulundusmaa Ida-Virumaa
6. –
7. OÜ Mütüriku Farmer, osaks, 2, koguväärtus 22 690 krooni
8. EÜP arveldusarve, Hansapank arveldusarve
9. –
10. hüpoteek

1. JÜRI VILIMAA

2. Juhataja, vallavalitsuse liige
3. AS Kaarma KT
4. –
5. elamu Väike-Maarja vallas, kinnistu Väike-Maarja vallas
6. sõiduauto AUDI 100 (1992)
7. AS Kaarma KT, aktsia, kogus 3070, a'100 krooni, koguväärtus 307 000 krooni
8. EÜP arveldusarve
9. võlg 160 000 krooni EÜP
10. –

Vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjon alustas uut hooaega

Pärast suvepuhkust kogunes vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjon taas 11. augustil.

Päevakord:

1. Uue haridusosakonna juhataja tutvustamine. Alates augustikuust töötab valla haridusosakonna juhatajana Toomas Põldma.

2. Valla aukodaniku statuut. Põhiettekande tegi valla kultuuri ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts, kes tutvustas 1996. aastal volikogu poolt kinnitatud valla aukodaniku statuuti. Senini on välja antud neli aukodaniku tunnistust: Boris Gavronskele, Håkon Rissmann-Bredesenile, Arno Kasemaale ja Eduard Leppikule. Arutleti vajaduse üle viia auväärse valla aukodaniku nimetuse kõrval sisse ka igal aastal välja antav Aasta Tegija auhind.

Info. Kultuuri- ja spordiosakonna juhataja märkis kiitvalt ära Kilti lossis 6. ja 8. augustil korraldatud suurejoonelised üritused, millega tähistati 200 aasta möödumist lossi kunagise omaniku admiral Adam Johann von Krusensteri juhitud ümbermaailmareisi algusest. Eriti väärib märkimist 8. augustil toimunud rahvusvaheline konverents, kus osalejaid oli mitmetest välisriikidest, konverentsi ettekanded aga huvitavad ja harivad.

22. augustil toimub Lääne-Virumaal Eesti külade V Maapäev. Maapäeva üks töögrupp töötab Mütürikul, Vainu Tare juures. Töögrupi liikmetele tutvustatakse Väike-Maarja valla ettevõtlust ning lähemalt Kaarli ja Uuetoa talusid

ning Avispea küla. Töögrupi juht on Sirje Kuusik

3. Haridusasutuste suvine remont. Ettekande tegi Haridusosakonna juhataja Toomas Põldma. Remonditööd kulgevad plaanipäraselt, vaid gümnaasiumi remondi lõpetamine venib 10. augustilt 15. ndale. Remondi summaks on ettenähtud 530 000 krooni. Remonditi klassiruumi ja koridore. Kilti koolis remonditi 1,5 miljoni krooni eest keskkütet, koolimaja elektrisüsteemi, katlamaja ja ventilatsiooni. Väike-Maarja lasteaeda paigaldati uus tuletõrjesüsteem maksumusega 109 000 krooni. Väike-Maarja rahvamajas asuv muusikakool sai uue keskkütte ning välja vahetatakse ka osa aknaid (rahvamaja ja muusikakooli remondi kogumaksumus on ligi 480 000 krooni).

Personal. Gümnaasium saab uue tööõpetuse ja tõenäoliselt ka saksa keele ja õpetaja. Kilti kool peab leidma lahenduse vene keele ja poiste tööõpetuse õpetaja osas.

Juttu oli ka õpilaskohtade maksumusest erinevates koolides: mida suurem kool, seda vähem üks õpilaskoht maksab.

Arutleti ka võimaliku lisa-eelarve sisu üle, märksõnadeks töövihikud ja koolilõuna. Põhjalikumalt peatutakse nendel teemadel komisjoni septembrikuu koosolekul.

Ants RIKBERG,
volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni liige

Maareformi seaduse muudatustest seoses vabade põllumajandus- ja metsamaadega (2)

Muudatused maareformi seaduses vabade metsamaade erastamiseks jõustusid 15.03.2003. a.

Vaba metsamaa kuulub uue seaduse alusel jälle erastamisele. Metsamaa erastamine toimub uue paragrahvi alusel, mistõttu tekivad ka uued piirnormid ja uued õigused. Kord iseenest on varasemast seadusest juba tuttav. Seaduse muudatus kohustab maavanemat korraldusega kinnitama vaba metsamaa väljapaneku piirid. See annab maavanemale garantii ja ühtlasi kohustuse kontrollida valla poolt välja pandud maatükkide piiride sihtotstarbelise kasutamise võimalust ja maakorralduse nõuetele vastavust. Samuti kehtestab seadus kohalikule omavalitsusele kohustuse määratleda piirid ja esitada plaan maavanemale hiljemalt 2003. aasta 1. septembriks. Maavanem otsustab loa andmise või sellest keeldumise dokumentide saamisest arvates ühe kuu jooksul. Erastatava vaba metsamaa plaani ja maatükkide registreerimislehe avalik väljapanek toimub pärast maavanemalt asjakohase loa saamist ja kestab üks kuu. Teade plaani avaliku väljapaneku kohta, alguse ja kestuse kohta avaldatakse maakonnanahes.

Seadusest on välja jäetud juriidilise isiku õigus erastada metsamaad. Vaba metsamaa erastamiseks võib

kohalikule omavalitsusele avalduse esitada äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegeleb maa asukohajärgse kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil põllumajandusliku tootmisega käesoleva seaduse § 23² 2. lõike tähenduses või metsamajandusega. Metsamajandusega tegeleja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes maa asukohajärgse kohaliku omavalitsuse territooriumil omab metsamaad koos kasvava metsaga ning on teostanud selles metsas metsaseaduse §-des 16–18 nimetatud hooldustöid või asunud täitma sama seaduse §-s 11 sätestatud metsa uuendamise kohustust. Et isik saaks esitada vaba metsamaa erastamise taotluse, peab ta eelkõige ise avaldama vastavast andmed ja tõendama oma vastavast seaduses sätestatud tingimustele.

Avaldusi vabade metsamaade erastamiseks võib esitada ühe kuu jooksul pärast vabade metsamaade avaliku väljapaneku lõppu. Avalduse võib saata ka tähtsitud kirjuna.

Üks isik võib erastada kuni 20 ha vaba metsamaad. Maakorralduse nõuetest tulenevalt võib erastatava maa pindala olla kuni 10 ha suurem. Kui isik erastab vaba metsamaad ühe katastriüksusena, võib isikule erastatava vaba metsamaa katastriüksuse pindala olla kuni 30 ha, sõltumata metsamaa kõlviku suurusest. Kui

aga isik erastab vaba metsamaad mitme katastriüksusena, võib vaba metsamaa katastriüksuste pindala olla kokku kuni 30 ha, sealhulgas metsamaa kõlvikute pindala kokku kuni 20 ha.

Kui ühte maatükki taotleb mitu isikut ja nad omavahel kohaliku omavalitsuse määratud tähtjaks kokku ei lepi, eelistab kohaliku omavalitsuse volikogu naaberkinnistu omanikku, seejärel põllumajandusliku tootmisega tegelejat ja seejärel isikut, kelle omandis on taotlejatest kõige vähem metsamaad.

Vallavolikogu kinnitab metsamaa erastajate nimekirja hiljemalt 2004. aasta 1. aprillil. Isik loetakse vaba metsamaa erastamise õigust omavaks vallavolikogu poolt nimekirja kinnitamisest alates. Vallavolikogu poolt kinnitatavasse nimekirja ei kanta isikuid:

1) kes on viimase kümne aasta jooksul võõrandanud enda omandis olnud metsamaad, välja arvatud abikaasale, alanejatele sugulastele ja vanematele või kui toimus metsamaa müük-ost metsamaa terviklikkuse ja otstarbeka kasutamise tagamiseks;

2) kes on enda omandis olevat metsamaad puudulikult uuendanud või ei ole seda hooldanud metsaseaduse §-de 16–18 tähenduses;

3) kelle omandis on rohkem kui 100 ha metsamaad.

Vaba metsamaa erastamise õigust omav isik, kes on taotlenud maa erastamist § 23⁴ lõikes 6 sätestatud piirmäärast suuremas ulatuses, on kohustatud viivitamatult pärast seda, kui talle on saanud teatavaks, et ta on kantud vallavolikogu otsusega kinnitatud nimekirja § 23⁴ lõikes 6 sätestatud piirmäära ulatuses, teatama sellest kirjalikult vallavolikogule ja loobuma piirmäära ületava maa erastamisest. Vallavolikogu on kohustatud kustutama nimekirjast isiku, kes on kantud nimekirja § 23⁴ lõikes 6 sätestatud piirmäära ületavas osas. § 23⁴ lõikes 6 sätestatud piirmäära ületava maa erastamiseks sõlmitud tehing on õigustühine.

§ 23⁴ alusel metsamaa erastanud isik ei või seda metsamaad võõrandada enne väljaostuhinna täielikku tasumist, kuid mitte enne viie aasta möödumist ostu-müügilepingu sõlmimisest, välja arvatud abikaasale, alanejatele sugulastele ja vanematele, samuti ei tohi ta sellele metsamaale seada kasutusvaldust kümne aasta jooksul müügilepingu sõlmimisest arvates. Vastavad märked kantakse kinnistusraamatusse ja need on kohustuslikud ka omandiõiguse üleminekul.

Diana SEEPTEK

Haldusreform – kas ja kuidas?

Eelmises valla infolehes oli ära toodud minister Jaan Ounapuu haldusreformialane ettekanne. See lõppes teadaandmisega, et neli väljapakutud suunda on kättesaadavad Sieministeriumi koduleheküljel. Küsimus haldusreformist on hiljuti lülitatud ka Vabariigi Presidendi poolt ettevalmistatava ühiskondliku kokkuleppe osaks. Kas ja kuidas haldusreformi muudatused realiseeruvad, sellest peaks lähiajal tulema lisateavet Vabariigi Valitsuselt. Kuid sellele peame ka ise aktiivselt mõtlema – siin ja praegu.

Võrdsed võimalused üle Eesti

Minister Ounapuu käsitles pikemalt vajadust jõuda regionaalpoliitika, mis viiks võrdse elukvaliteedini üle Eesti ja et riik tuleks kohaliku omavalitsuse ja oma esinduste kaudu inimestele lähedale.

Võrdsuse käsitlus tähendab näiteks Soomes seda, et põhilised teenused on teatava standardi tasemel kõikidele soomlastele üle maa tagatud – sellega säilitatakse vaatamata paratamatule linnastumise protsessile inimeste suhteliselt ühtlasel paiknemine ja elukeskkond riigi erinevates piirkondades.

Kohaliku omavalitsuse ameti- ja riigi kohalalduse asutuste või nende esinduste (madala asustustihedusega piirkondades) paiknemine inimeste elukohtade läheduses võimaldab kodanikele kiirema asjaajamise.

Väike-Maarja – algusest peale reformitud kohaliku omavalitsuse üksus

Haldusreformis võiks eelkõige leida lahenduse nn rõngasvaldade probleemile. Niisuguseid piirkondi oli Eestis enne vabatahtlike liitumisi ligikaudu 35. Rõngasvaldade all tuntakse valdade ja nende keskuses paiknevate väikelinnade või alevike kooslusi, kus linna (alevi) ümbristes küladest koosnev maavald, mille vallamaja on sageli keskuses. Vahel isegi linnavalitsusega samas või kõrvuti paiknevus hoones.

Meie maakonnas on selles mõttes tüüpiliseks näiteks Tamsalu linn ja Tamsalu vald – piirkond, mis on oma maa-alalt ja rahvaarvult ning tegevuslaadilt ja teenuste iseloomult mõnevõrra sarnane Väike-Maarjaga. Kujutagem korra ette, et ka Väike-Maarja alevik oleks iseseisev kohaliku omavalitsuse üksus, mida piiraks omaette vald. Ometi on Väike-Maarja toiminud koos oma ümbristes küladega kogu aeg ühtse vallana, moodustades Eesti oludes suhteliselt suure ja tervikliku maavalla.

Valla arengukava muudatus pehmemas käsitluses sundliitmisest

Väike-Maarja vallavolikogu on varemalt otsustanud taotleda naabervaldade liitumist ja ka paaril korral vastava ettepanekuga naabervaldade volikogude poole pöördunud. Varasemalt on arengukavas olnud ka seiskukoht, et riik peab aitama naabreid Väike-Maarjaga haldussunniga liita. Maikuu vallavolikogu poolt arengukavas muudatust tehes vaadati üle ka varasemaid haldusreformialaseid seisukohti. Peatükis "Valdadevaheline ühistöö" sõnastati vastav lõik

nüüd uuel kujul: "Kõos muudatustega riiklikul tasemel haldusreformi lahendite leidmisel peetakse otstarbekaks Väike-Maarja valla tasandil erinevate halduskorralduslike lahenduste alternatiivide sõnastamist ja naabervaldade kaasamist sellesse protsessi."

Kui üldse taotleda põhjapanevamaid muudatusi, tuleks näiteks professor Ülo Vooglaia arusaamade kohaselt mitte lähtuda vaid ühest kinnisideest või lahendist. Vajalik on alternatiivsete võimaluste nägemine, nende analüüsimine ja sellest kogukonnaliikmete teavitamine.

Praktiliselt lahenduste vahel meie vallale sobivama halduskorraldusliku mudeli valik ja selle rakendamine peab olema aktiivse ja teadliku tegevuse tulemus, mida toetaks kohaliku ühiskondliku arvamuse kujundamine. Selle väite põhjuseks on, et teistski maades on muudatuste tegemist pikemalt ja põhjalikumalt ette valmistatud, et võimalikke riske vähendada. Sõprusvalla Hausjärvi vallavanema Hannu Mäkelä ütluste kohaselt eelneb Soomes vabatahtlikule liitumisele sageli kuni kümneaastane koostöö, mille käigus luuakse koostöömiseks eluliselt vajalik usaldus.

Tegevuskava aastani 2005 – keskmes valikute tegemine

Seades eesmärgiks efektiivse avaliku halduse ja koostöö põhiliste avalike teenuste osutamisel, nähakse võimalusena ressurside otstarbekamat kasutamist valdadevahelises integreerumise tulemusena, aga samu-

ti asukohast tulenevalt olemist piirkondlikuks tõmbekeskuseks Lääne-Virumaa lõunaosas.

Arengukava kohaste tegevuste alguses on oluline määratleda võimalikke alternatiive ning teostada uurinud ja analüüsida optimaalset valda ühist tegutsemist maakonna lõunapiirkonnas. Lisaks olemasoleva situatsiooni jätkumisele põhivariandina on võimalike teede valik tõesti mitmekülgne, millest mõned valikud võiksid olla järgmised:

- Koostöö teatud valdkondades või laialtlevikul koostöö (ühine tegutsemine) enamikes valdkondades;
- Vabatahtlik liitumine – sundliitmine on valitsuskvaliteetide niikuini päevakorral maha võtnud;
- Esmalt koostöö, mis võib, kuid tingimata ei pea viima liitumiseni.

Koostöö võib olla ka see baromeeter, mis mõeldab võimaliku liitumise otstarbekust, kuid koostöö võib ka lõppeda, kui see ei osutu tegelikkuses otstarbekaks.

Praegune arengukava on selles osas veel üsna rabe, samuti puudub ühtne kontseptsioon. Seda tulebki vallajuhtidel hakata välja töötama. Halduskorralduse täiustamine on pikemaajane protsess, kuid sisulist haldusmajanduslikku koostööd naabervaldadega võiks püüda käivitada juba eelarveaastaks 2004, sõltumata, misugust suunda hakkaks realiseerima Eesti Vabariigi Valitsus.

Peeter ALBI, kohaliku omavalitsuse arendusnõustaja, vallavolikogu liige

Väike-Maarja ja Tommerupi suhted

“Väike-Maarja valla ja Tommerupi kommunu vaheliste sõprussuhete arenemine ja perspektiivid” – niisugust pealkirja kandis ettekanne, mille esitasin 8. juulil Tommerupi ja Väike-Maarja delegatsioonide kohtumisel. Kohtumine leidis aset Tommerupi külaskäigu raames, mille esmaseks ajendiks oli nende kauaegse haridusjuhi Lokky Jürgenseni pidulik pensionile lähetamise tsereemonia.

Üle kümne aasta suhteid Tommerupiga

Vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjon vaatas oma viimasel töökoosolekul maikuus üle ka koostöösidemeid sõprusvaldadega. Muuhulgas tutvustas Ilve Tobreluts komisjonile suhete ajalugu Taani kommunu Tommerupiga.

Suhete algusele eelnes 1992. aastal Eesti ja Taani siseministeeriumide koostööprojekti raames kahenädalane väljaõppereis Taani, kus viibis ka allakirjutanu. Trehvasin koos tollase Lehtse vallavanemaga nädalaks Tommeruppi kohaliku omavalitsuse alasele praktikale, mis lõppes meie valla poolse ettepanekuga töisema suhtluse arendamiseks. 1993. aasta kevadel külastasidki veel praeguse ni volikogu esimehena töötav Finn Brunse ja tollane kommunidirektor Ove Bech Nielsen Väike-Maarjat ja esinesid ka siin korraldatud kohaliku omavalitsuse alasel seminaril.

Järgnes esmane koostöö mitmetes valdkondades, millest meie poolt vaadatuna olulisematenas võiks nimetada alljärgnevaid:

- Talunike kolmenädalane praktilise väljaõppe programm Tommerupis 1994. aasta varakevadel;
- Volikogu ja vallavalitsuse ühenedalane tutvumisprogramm Tommerupis 1994. aasta märtsis;

- Balticoni projekt, mille raames korraldati ja toimetati Väike-Maarja põllumeestele kasutatud tehnikat;

- Sama projekti raames masinaid korraldanud Taani töötute ja talunike tutvumisreisiid Väike-Maarjasse;

- Põllumajandusettevõtjate nädalane õppereis Tommeruppi 1996. aasta suvel;

- Mitmed väiksemate delegatsioonide külaskäigud seoses erinevate sündmuste ja tähtpäevadega nagu Pandivere päevad, muuseumi 10. aastapäeva konverents, laulu- ja tantsupidu ning sellega seotud kultuuri-konverents jms.

Milleeniumi vahetumise aegu tõhus koostöö Phare projektis

Pikka aega on neid suhteid kordineerinud Lokky Jürgensen. Ta oli ka aastatel 1999-2000 välispartneritega läbi viidud Phare Väike-Maarja arendusprojekti Tommerupi-poolne koordinaator. Projektis osales veel aktiivselt 4 juhtivtöötajat eelkõige vastava valdkonna partnereksperti rollis.

Nüüd oli nende suhete kordineerija pensionile siirdumas. Sel puhul kutsuti Tommeruppi ka Väike-Maarja valla delegatsioon. Meie õnnitlused ja tänu Lokkyle Väike-Maarjale tehtu eest liitusid üldise taanipärase auditava peoõhkkonna südamlikkuse ja huumorimeelega kulgenud tseremoonia ja koosviibimisega kommunivalitsuse hiljuti valminud pealehituse saalis. Üleantud kingitusel jäävad graveerituna Väike-Maarjat meenutama sõnad

"A friend is someone who fills our lives,

With beauty, joy, and grace.

And makes the world we live in,

A better and happier place..."

Arutlesime ühiste tulevikuvõimaluste üle

Väike-Maarja valla poolsesse delegatsiooni kuulusid vallavolikogu esimees Indrek Kesküla, volikogu liige Peeter Albi ning vallavalitsuse kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts. Kohtumisel, mis kestis neli tundi, ning sellele eelnenud kommunu ja selle asutusi tutvustavas programmis osalesid aktiivselt volikogu esimees Finn Brunse, aseesimees Lone Akselsen, nii kohaliku kui ka maakonna volikogu liige Lars Voldsgaard ning kommunivalitsuse poolt projektivaldkonna juht Peer Madsen ja tehnikaosakonna juht Ejlf Bertelsen.

Kohtusime ka finantsosakonna juhataja Marianne Friis Toftiga, kes antud perioodil täidab ühtlasi kommunu direktori ehk tegevjuhi kohusetäitja ülesandeid. Külastasin eraviisiliselt tema kodus varasemat kauaagset ja nüüd juba kaheksandat aastat pensionipõlve pidavat kommunidirektorit Ove Bech Nielsenit, kes palus kõikidele, kes teda Väike-Maarjas tunnevad, edasi anda siirad tervitused.

Kohtumise arutelu kujunes senist koostööd tutvustanud ettekanne aluseks võttes ajalikuks ja mitmekülseks. Nüüd on, mille üle kahepoolset edasi mõelda. Leiti, et augustis ja septembris käsitletakse mõlema volikogu poolset edasise koostöö võimalusi ning kujundatakse ettepanekud, mida siis ühiselt edasi arutada ja võimalikuks koostöölepinguks raamida.

Kolm lähtekohta

Kokkuvõtteid tehes sõnastati kolm lähtekohta, millest alustada järgnevas perioodiks koostöövõimaluste kujundamisel. Keskkel kohal oleks volikogudevahelise suhtlemise edasiarendamine ning teineteise demo-

kraatia ja kohaliku omavalitsuse arendamise alastest kogemustest õppimine. Leiti, et selleks oleks otstarbekas korraldada aasta lõpupoole Väike-Maarjas ühine demokraatiaalane seminar. See oleks ka sobivaks foorumiks sügavamateks koostöökõnelusteks.

Teiseks leiti, et võimaldatakse olemasoleva eelarve piires kolme kuni nelja ekspert-reisi korraldamine. Keskendutakse olulisemate arendus- ja planeerimisvaldkondadele ja projektidele, kus partnervalla kolleegidest võiks oma oskuste ja kogemustega kõige enam abi olla. Näiteks on Tommerupis olemas head kogemused ujula ja spordikompleksi rajamisest, renoveerimisest ning majandamisest. Eriti seoses ELi struktuurifondide avanemisega on projektide esitamisel arvestatavaks aspektiks piiretuletava koostöö ja ekspertide abi olemasolu.

Kolmandaks leiti, et on vajalik edasi arendada laiemat suhtlust kultuuri ja hariduse valdkonnas, pöörates erilist tähelepanu noorte ja erinevate seltside vahelistele sidemetele. Sellest võiks tulla koostöölepingu kõige keskmise osa, kuna kultuuri- ja haridusalane vahetus puudutab suhteliselt laiemat osa kogukonna liikmetest. Tommerupi poolelt on alustuseks tõenäoliselt oodata meile külla kogukonna liikmetest kokku pandud kultuuri-delegatsiooni, vahest järgmise üldlaulupeo aegu.

Kui laiapõhjaline suhtlus laabuks, kasvaks sellest välja üha uusi kontakte, mis rikastaks meie inimesi ja kujundaks nii üksikisiku kui ka valla ja hallatavate asutuste tasemel uusi arenguvõimalusi kiiresti muutuv maailmas edukamaks toimetulekuks.

Peeter ALBI,

vallavolikogu ja Tommerupis käinud delegatsiooni liige

Visiidist Sonkajärville

04. – 06. juulil toimusid Soomes Sonkajärvil maailmameistrivõistlused naisekandmises. Nagu Eesti esivõistlustel Väike-Maarjas, oli ka Soomes kolm võistlusklassi: individuaalne vabastiilis ja klassikalises stiilis (oma naise kandmine) ja võistkondlik. Kokku osales 17 võistkonda, millest 1 oli Eestist ja ülejäänud Soomest. Võistles 20 paari, neist Eestist 2, Taanist 1, USAst Oklahomast 1, Inglismaalt 1 ning Iirimast 1 paar. Võitjateks tulid igas võistlusklassis eestlased: võistkondlikus arvestuses Ivi Lõomets, Janec Lõomets, Ants Einsalu ja Jaanus Pajula "OU Antu Farm" nime all; klassikalises stiilis abielupaar Näpilt – Anneli ja Jaanus Undrest ning maailmameistriteks tulid Margo Uusorg ja Egle Soll (fotol).

Sonkajärvi vallaga on meil olnud juba aastatepikkused sõprussidemed. Ühiste ettevõtmiste tulemusena on valminud Väike-Maarja valla arengustrateegia ja –kava, tehtud koostööd mitmetes projektides, korraldatud kultuurikollektiivide ning õpilaste-õpetajate vahetus, läbi viidud koostöö jne. Sellel visiidil Sonkajärville olid vallapoolseteks esindajateks vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esinaine Li-Ann Lehtmetts ning arendus-ettevõtlusnõunik Katrin Tirman. Visiidi käigus arutati edaspidiseid koostööplaane, mis lähiajal sisaldavad ka kaasaatamist Väike-Maarja valla uue üldplaneeringu ning arengustrateegia ja –kava koostamist.

Katrin TIRMAN

Möödus 200 aastat Krusensterni ümbermaailmareisi algusest

6. ja 8. augustil tähistati suurejooneliselt 200 aasta möödumist admiral Adam Johann von Krusensterni juhitud ümbermaailmareisi algusest.

6. augustil esitleti Kilti lossis selleks puhuks välja antud postmarki (autor Riho Luuse), ümbrikut ja erinõu kõrvaltempli ning ümbermaailmareisi gravüüride põhjal koostatud kaardikomplekti (teostus Avo Seidelbergilt). Seda päeva jäävad nimetatud trükiste kõrval meenutama ka Eesti Posti esindaja poolt Krusensterni nimelisele MTÜle ja vallavalitsusele üle antud raamid margipöögna. Esitlust juhtis ja esines ka omapoolse ettekandega Samuel Golomb, kes oli Kilti üles seadnud meresõitjate ja -sõitjate ning Virumaaga seotud huvitava filateliaalse näituse.

7. augustil asetati lilli admiral hauamonumendi juurde Tallinna Toomkirikus ning mälestuskivile tema sünnikohas Hagudis, Rapla-maal.

Pidustuste peaüritus oli 8. augustil Kilti lossis peetud rahvusvaheline konverents. Ettekangetega esinesid Eesti Ajalooarhiivi arhivaar Tiit Oja, Tartu Ülikooli inimgeograafia professor Ott Kurs, K. E. von Baeri muuseumi direktor Erki Tammiksaar, Eesti Meremuuseumi direktor Urmas Dresen, Krusensternide perekonna esindaja Helene von Schilling Saksamaalt ning ümbermaailmareisi 200. aastapäeva pidustuste korraldaja Peterburis Aleksei Krusenstern.

Konverentsil osalesid Krusensternide perekonna esindajad Saksamaalt, Rootsi ja Ameerika Ühendriikidest ning külalised Venemaalt. Konverentsi tööst võtsid külalistena osa ka meie Soome sõprusvalla Hausjärvi esindajad Markku ja Riitta Torttilad. Nii rahvusvahelist seltskonda kohtab siinkandis päris harva.

Kilti kool oli rahvast tulvil, ettekanded head, huvitavad ja igakülgse silmaringi laiendavad. Oli palju

elevust, huvitavaid kohtumisi, taaskohtumisi ja kõnelusi, oli ühiseid rõõme ja meenutusi, avarus tutvuskond ja tekkis uusi kontakte. Saadi osa Krusensterni ja meresõitjate laiemaltki seotud esemete ja raamatute väljapanekutest.

Kogu pidustuste-seeria algataja ja peamine selle õnnestumise eest hea seisja oli Krusensterni-nimelise MTÜ liider Lembit Keerus.

Ei see tänu tuhaks jahtu,
ei see aitä äjas kustu...

Iive TOBRELUKS

*****

Adam Johann von Krusensterni nimeline MTÜ ja Kilti kool tänavad kõiki, kes aitasid kaasa admiral Adam Johann von Krusensterni ümbermaailmareisi alguse 200. aastapäevale pühendatud ürituste korraldamisele:

Jaak Läänemets, Kersti ja Allan Alt, Väike Palmiste, Leili Allikalt, Mall Lepiksoo, Andres Saa-

remäel, Sven Kesler, Jaan Liivamägi, Johannes Kübarsepp, LiAnn Lehtmetts, Flex Heat, Väike-Maarja Tarbijate Ühistu, Virumaa Pumbakeskus, Vao Soojatarbijate Ühistu, Reinpaal, Diner, Vao Rehi, Pandivere Vesi, Maarjalill, Georgi Söögituba, Vainu Tare, Lääne-Viru Ühisomavalitsus, Väike-Maarja Vallavalitsus.

Täna kõiki, kes aitasid kaasa pidustuste organiseerimisele ja kõiki osavõtjaid südamlilke sõnade eest õnnestunud ürituse korraldamise eest. See ettevõtmine näitas taas kord, et ühiselt oleme suutelnud palju ära teha.

Edaspidiste õnnestumiste nimel Adam Johann von Krusensterni de viis:

"Spe Fretus" – "Lootusele tuginedes".

Kilti kooli ja Krusensterni-nimelise MTÜ nimel Teile kõigile tänulik
Lembit KEERUS

Adam Johann von Krusenstern (1770-1846). Elu ja tegevus

(Algus jaanuarikuu Infolehes)
Lembit KEERUS

5.-9. detsembrini otsiti hüpotetiilist saart, saart, mis ühtedele merekaartidele oli kantud ja mida isegi oli kirjeldatud, teistel aga puudus. Otsingute tulemuseks oli veendumus, et sellist saart ei ole olemas.

Tuleb märkida, et peale juba tuntud saarte geograafilise asendi täpsustamise ja uute avastamise seisil tol ajal meremeeste ees ülesanne – puhastada kaart olematutest saartest. Ette rutates olgu öeldud, et sarnaseid olematuid saari kustutati reilil arvukalt.

20. detsembril, pärast kaks ja pool kuud kestnud Atlandi ookeani ületamist, heitsid laevad ankru Santa Cruzi kindluse juures Brasiilia rannikul. Raskused olid selleks korraks seljaga ja mis väga tähtis – meeskonnad olid täie tervise juures, mitte ühtegi haiget.

Krusenstern kavatses siin peatuda mitte üle kümne päeva, kuid ootamatult teatas Lisjanski, et Neva groot-ja fokkmast on niipalju viga saanud, et need tuleb asendada. Rannast kahe miili kaugusel raiuti maha 40 meetri kõrgused punased puud. Nende toimetamisega mere äärde nägid madrused vaeva terve nädala ja kohaleasetamine ning taglastamine kulutas veel mitu nädalat. Kõik see pidas ekspeditsiooni kinni rohkem kui kuus nädalat. Uus aasta võeti vastu kuumal ja lämmataval ööl, imelik kogemus põhjamaiste inimestele.

Sunnitud pikaks veninud peatuse ajal teostasid Krusenstern ja Horner astronoomilisi vaatlusi, tegelesid plaanistamisega, uurisid merehoovusi ja loodeid. Loodusteadlased tutvusid St. Catarina saare (seal asub Santa Cruzi kindlus) loodusega ja kirjeldasid seda, kogusid rikkaliku kollektsiooni kohalikust looma- ja taimeriigist. Mitmeid neist kirjeldati teaduses esmakordselt. Kirjeldati kohapealseid inimesi, nende tegevusi, suhteid, tavasid. Avaldati imestust, et saarel ei tuntud kartulit kuigi viimase kodumaaks on just Lõuna-Ameerika. Kohalikud kütid kasutasid tulirelvade puudumise tõttu lindude tapmiseks väikesi kive, millede viskamiseks olid neil puust heite-riistad. Langsdorff kinnitab, et sellise riista abil tabas kütt üheainsa heitega lendava koobri.

Ümber tormise Kap Horni

Lõpuks olid mastid vahetatud ja laevad võisid jätkata teekonda. Seekord võeti kurss edelas, et mööduda Ameerika lõunapoolseimast

neemest Kap Hornist. Viimane asub väikesel saarel ja kerkib 150 meetri kõrguse musta kaljuna mere kohale. Meremehed peavad seda paika üheks kõige raskemaks ja ohtlikumaks ka tänapäeval. Seda eelkõige pidevate tormide ning halva nähtavuse tõttu. Võib ainult ette kujutada, mida tundsid tolleaegsed meremehed.

Krusenstern oli planeerinud mööduda sellest kurjakuulutavast neemest jaanuaris, suhteliselt hea suvisel ilmaga, mil tormid ei ole nii sagedased. Ootamatult pikaksveninud peatus oli aga rõõvinud selle võimaluse ja nüüd tuli seda teha sügisel, kõige halvema ilmaga. Nähes ette olukorda, et tormides võivad laevad lahku minna, andis Krusenstern Lisjanskile korralduse liikuda pärast neemest möödumist Nukuhiva saarel asuvasse Anna-Maria sadamasse ning oodata seal Nadezda saabumist kümme päeva. Juhul kui kohtumine ei saa teoks, jätkata teekonda Havai saartele.

Ligikaudu kaks nädalat puhusid pärituuled ja laevad ületasid ühe laiuskraadi teise järel niisuguse kiirusega, et kõik tundsid temperatuuri kiiret alanemist. Üha sagedamini satuti udu meelevalda, sadas külma vihma ja mehed värisesid külma ja niiskuse pärast. Üha rohkem kohtuti suurte vaalaparvedega, kes ujusid laevale niivõrd lähedale, et nende pärast tuli koguni kurssi muuta. Kord sattus vahiohvitsur suurde segadusse, kui pidas vaalade poolt väljapursatavaid veejugasid lainemurraks. Teinekord aga sõitis Neva otsa vaalakorjusele. Onn, et see koletis ei sattunud laevanina alla. Sel juhul oleks võidud jääda jällegi mastidest

ilma.

26. veebruaril jõuti Kap Horni piirkonda. Siin näitas meri oma tõelisel kohutavat palet. Mitte asjata ei kardetud seda piirkonda. Temperatuur langes kuni miinus kümne kraadini. Sadas vaheldumisi vihma ja rahet, puhus pidev tormituul, mis pealegi muutis sageli suunda. Ekspeditsiooni liige Semelin kirjutas: "Kohisevad ja vahutavad lainad ..."

loopisid meie laevu ühelt küljelt teisele nagu udusulgi, paiskasid nad lainejalamiile, kusjuures laineharjad meie peade kohal müüriks kokku langesid. Laev, laskudes laineharjadelt nagu kõrge mäe nõlva mööda, paiskus vastu järgmist samasugust lainet ja selle poolt hooga küljeli heidetuna, ahmis oma küljega vett." Mitme päeva jooksul ei jõutud miiligi edasi, mehed olid esimest korda sooja söögiga. Samal ajal tuleb au anda aga ka teadlastele, kes jätkasid igapäevaselt oma seniseid vaatlusi ja mõtlemisi. Krusenstern märgib eriti positiivselt astronoom Hornerit: "Sel puhul ei saa ma kuidagi vaielda astronoom Horneri erakordsest väsimatusest, millega ta alati püüdis kindlaks teha meie laeva asukoha geograafilist laius ja pikkust. Kui päike ... pilvede taga varjus oli, siis määras ta pikkust ja laius tingimata öösi. Kap Horni läheduses nägin teda sageli kõige külmema ning halvema ilmaga väga kannatlikult ootamas, valmis nii-öelda püüdma pilvede vahelt ilmuvat päikest. Palusin tal loobuda nendest mõnikord ilma igasuguse eduta katsetest, kuid harva võttis ta mind kuulda."

(järgneb)

Väikemaarjalane kaitstes doktorikraadi Euroopa õiguses

Väike-Maarjast pärit Anneli Albi kaitstes 20. mail doktorikraadi Euroopa Ülikool-Instituudis, mis on EL riikide poolt ühiselt rajatud sotsiaalteaduste uurimiskeskus Firenzes. Doktoritöö käsitles Ida-Euroopa kandidaatide eurointegratsiooni põhiseaduslike aspekte. Zhüriis oli teiste hulgas Euroopa Tulevikukonvendi asepresident ja Itaalia endine peaminister Giuliano Amato.

Anneli Albi asub tööle Euroopa õiguse õppejõuna Kenti Ülikoolis Inglismaal ning on seega üks esimesi kandidaatide esindajaid õpetama Euroopa Liidu õigust vanas liikmesriigis. Vastne doktor, olles 25-aastasena üks noorimaid Euroopas, on õppinud Väike-Maarja Kesk-koolis ning lõpetanud Tartu Ülikooli Õigusteaduskonna. Ta on esinenud rahvusvahelistel ja

Eesti-sisestel konverentsidel ning avaldanud artikleid koos juhtivate õigusteadlastega. Õiguskantsleri tellimusel on ta koostanud ka ekspertarvamuse Eesti põhiseaduse eurovalmiduse kohta.

Geenivaramu laieneb üle Eesti tempokalt

Eesti Geenivaramu projekt on jõudnud kesksuveys 12 maakonda. Lisaks pilootprojekti maakondadele - Tartu, Saare, Lääne-Viru - on kaasatud Viljandi, Pärnu, Jõgeva, Võru, Põlva, Valga, Rapla ning Järva maakond ja väike osa Harjumaa.

Sügisel liituvad Geenivaramu projektiga Läänemaa ja Hiiumaa. Seejärel kaasatakse projekti Harjumaa ja Ida-Virumaa. Tuleva aasta keskpaigaks on Geenivaramu projekt jõudnud kõikjale üle Eesti.

Märtsis alanud Geenivaramu põhiprojekti esimesed neli kuud on olnud edukad. Aprillis alustas Geenivaramu lisaks senisele geenidonorite kaasamisele geenidonorite andmete kogumist ka haigusgruppide kaupa. Haigusgruppide põhiste andmete olemasolu aitab kiirendada Geenivaramusse kogutud andmete praktilist rakendamist haiguste ja geenide seoste uurimisel.

Esimesteks haigusgruppideks valiti kõrgvererõhktõbi ja II tüüpi suhkurtõbi.

Sügisel-talvel on plaanis kaasata uued haigusgrupid. Arutletud on eriprojektide üle järgmiste haigusgruppide osas: tuberkuloos, reumaatilised haigused ning mõned neuro-degeneratiivsed ja psühhiaatrilised haigused. Neuro-degeneratiivsetest haigustest võiks nimetada Parkinsoni ja Alzheimeri tõbe, psühhiaatrilistest haigustest depressiooni.

Haigusgruppide kaupa kaasatavate geenidonorite andmed lähevad Eesti Geenivaramu üldisesse andmebaasi, neid töödeldakse ja kaitstakse täpselt samadel alustel nagu teiste geenidonorite andmeid.

II tüüpi diabeeti põdevate inimeste kiiremaks kaasamiseks otsustas Geenivaramu täiendada perearstide baasil moodustatud andmekogujate ridu endokrinoloogidega. Edaspidi plaanib Geenivaramu kaasata ka teisi erialaspetsialiste.

Kõigi Geenivaramuga seotud küsimustega võib helistada infotelefonile numbriga 07 440 200.

Aire KOIK,

Sihtasutuse Eesti Geenivaramu teabejuht

OOTAB 2003/04
ÕPPEAASTAL
NOORMEHI JA NEIDE
ÕPPIA
JÄRGNEVATELE
ERIALADELE:

KESKHARIDUSE BAASIL

- MUUJA - õppeaeg 1 aasta
- ARVUTITEENINDUS - õppeaeg 2 aastat, ka füüsilise puudega õpilastele

PÕHIHARIDUSE BAASIL - õppeaeg 3 aastat

- MUUJA
- ARVUTITEENINDUS - ka füüsilise puudega õpilastele
- LUKKSEPP
- KOKK - õppeaeg 3,5 aastat

LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVAGA PÕHIHARIDUSE BAASIL - õppeaeg 3 aastat

- KOKK
- PUHASTUSTEENINDUS

Dokumente võetakse vastu alates 02.juunist 2003. a

VÕTKE KINDLASTI KAASA

- lõputunnistus
- arstitõend, mis lubab vastaval erialal töötada
- pass või ID-kaart
- 4 fotot

Täiskavanutele täiend-ja ümberõppekursused

Koolil on korralikud õppeklassid, õppetöökojad, ühiselamu, võimla ja söökla.

Küsige lisainfot, asi on seda väärt

Kooli aadress:

46202 Väike-Maarja, Pikk tn 1a, Lääne-Virumaa,
Tel 032-61-892
E-post: vmok@v-maarja.ee
Kodulehekülg: www.v-maarja.ee/vmok

Mida Geenivaramult küsitakse

Seoses Eesti Geenivaramu projektiga on inimestel tekkinud mitmeid küsimusi, millele Geenivaramu alati heameelega vastab. Sagedamini küsitakse:

Kuidas ma saan geenidonoriks?

Geenidonoriks hakkamise sooviga peaksite pöörduma oma perearsti poole, sest just perearstid koguvad Geenivaramusse andmeid. Perearst tutvustab teile Geenivaramu projekti ja tema käest saate ka Geenivaramu trükiseid.

Tahaksin hakata geenidonoriks, aga minu perearst ei osale Geenivaramu projektis. Mida teha?

Kui teie perearst ei ole veel Geenivaramu andmekoguja, palub Geenivaramu teil veidi oodata - ehk liitub teie perearst Geenivaramu projektiga edaspidi. Kindlasti tasub oma huvi arstile aeg-ajalt meelde tuletada.

Vajadusel töötab Geenivaramu edaspidi välja korra, mis võimaldab geenidonoriks hakata ka neil inimestel, kelle perearst ei kavatse Geenivaramu projektiga liituda.

Kas vanus ja haigused takistavad Geenivaramu projektis osalemist?

Geenidonoriks võivad saada kõik inimesed alates 18. eluaastast.

Vanuse ülempiiri ei ole. Geenivaramu projektis võivad osaleda ka saja-aastased inimesed.

Geenidonoriks võib hakata sõltumata sellest, mis haigusi keegi põeb või on põdenud. Täiesti väär on arvamus, et eakad ja tõbised inimesed ei saa Geenivaramu projektis osaleda.

Olen kuulnud, et geenidonorilt küsitakse ka tema esivanemate kohta. Ma tean neist üsna vähe. Kas ma ei saagi geenidonoriks hakata?

Saate küll. Küsimustiku tutvustusse on koondatud just need küsimused, millele vastamisel te võite vajada veidi pikemat mõtlemisega ja andmete täpsustamist. Kui te ei leia kõigile küsimustele vastuseid, siis on teil võimalik vastata "ei tea". Ent mida rohkem konkreetseid vastuseid te suudate anda, seda täpsemad tulemusi annab hiljem andmete analüüs.

Kui teil on Geenivaramu projektiga seonduvad küsimusi, siis saate vastused, kui helistate Geenivaramu infotelefonile (07) 440 200. Geenivaramu ootab teie küsimusi ka e-posti aadressil geenivaramu@geenivaramu.ee.

Aire KOIK,

Sihtasutuse Eesti Geenivaramu teabejuht

Kiltsi raamatukogu - 55

Nii sageli kui astun sisse raamatu(te) kogusse, mu süda tunneb, et see nimi vääraks pisut parandust; on iga raamat aare ju... kõik riulid täis varandust – kus koos nii palju hinnalist, on aardekogu see.

Kui kätte võtan raamatu, soe võbin soontest läbi käib, ma tunnen veretukses teise hingelinnu puudutust ning ise hetkel muutudes ma muuski tajun muudatust – maailm mu ümber soojeneb ja veidi valgem näib.

Virve Osila

25. augustil tähistab Kiltsi raamatukogu 55. sünnipäeva. Tegelikult on raamatukogu olemasolust teateid juba 1930. aastast, kui 6. aprillil alustas tööd haridusseltsi raamatukogu, mida juhatas Jakob Kull.

Praeguse raamatukogu algusdaatumiks loetakse 12. augustit 1948, mil alustati tööd Kiltsi rahvaraamatukoguna, esimeseks juhatajaks oli Therese Nömmann (1906–1991). Oma mälestustes on ta rääkinud, kuidas tol ajal pidi raamatukoguhoidja käima inimestele põllul loenguid pidamas – mitmesugustel poliitilistel teemadel. Rahvale see eriti ei meeldinud, et neid töö juures segati ja oli üsna naeruväärne.

Raamatukogus on aastatel 1951–1972 erinevatel aegadel töötanud veel Maire Senkel, Virve Lilbok, Alide Sade, Milvi Soidla, Pilvi Meilbaum (Sepping), Linda Harmants, Ludmilla Ronk, Ülle Uustal (Orupõld), Lidia Soomer (Aru-mägi).

1973. aasta 19. septembrist hakkas raamatukogus tööle endine pedagoog Aino Leht mets. Tema meenutustest selgub, et tolle ajani ei olnud raamatukogu sisetööle mingit tähtsust, pööratud, kuna puudus kataloog, kaardid olid lihtsalt pörandale hunnikusse maha laotud. Eelmine raamatukoguhoidja Lidia Arumägi oli alustanud kaartide sorteerimisega, kuid kuna ta oli Kiltsis väga lühikest aega, jäi see temast pooleli. Kahjuks olid eelmised töötajad tihedalt vahetunud, püsikaadrit ei tekkinud, kuna palk oli väga väike ja puudus erialane ettevalmistus. Aino Leht mets töötas raamatukogus 9 aastat ja andis oma ameti 1977. aastal üle tütar Riinale, kes aga paari aasta pärast abiellus ja mujale kolis. 1979. aastast asus tööle Leili Tulp (Õunapu), kes samuti peagi abiellus ja lahkus Kiltsist.

Aastatel 1980–1984 juhatas raamatukogu taas Aino Leht mets ja tema lahkumise järel tuli tagasi Riina Tali.

1974–1996 oli avatud Pikevere laenutuspunkt, kus kord nädalas laenutas käidi. Hiljem laenutuspunkt likvideeriti ja raamatud toodi üle Kiltsi, mis sealse fondi üsna suureks paisutas.

Kiltsi raamatukogul on tulnud mitu korda kolida. 1948. a asuti Pikk tn 4 ruumides, 1952. a koliti Turu tn 7 majja, 1972. a jälle tagasi Pikk tn 4 ja 1979. a viidi kogu üle Jaama tn 4A, kuna pood vajas ruume. Mõne aja pärast kolis pood raamatukogule järgi ja nii jäi raamatukogu jälle poele jalgu ning kolis 1986. a rahvamaja teisele korrusele, Turu tn. 13. Sinna on ta pidama jäänud kuni tänaseini, aga kui kauaks? Kaua aega on otsitud raamatukogule uut kohta, kus ta asuks esimesel korral. Kaaluti üleviimist koolimajja, nüüd aga on päevakorras Vaosse kolimine. Vaos on plaanis raamatukogu juurde luua ka väike Internetipunkt, soetada tööarvuti ning raamatukogu fond sisestada Internetipõhisesse arvutikataloogi. Kiltsi peaks alles jääda laenutuspunkt. See oleks hea variant, kuna praegu on Kiltsis väga paljud lugejad eakad inimesed, kellel Vaosse käimine võib raskesti valmistada ja ka Pikevere inimestel on Vaosse kauge minna. Vao on siiani raamatukogu olnud, kuigi on elanike arvult piirkonnas suurim ja vähemalt laenutuspunkt oleks võinud seal juba ammugi olla.

Palju käiakse kohapeal ajalehti ja ajakirju lugemas. Aga on olnud aegu, kus raamatukogu on olnud see peamine kultuuri-asutus, kus midagi toimub. Korraldatud on muinasjutuõhtuid ja joonistusvõistlusi lastele, luuleõhtuid, raamatuarutelusi, reisimuljete õhtuid jne. Viimastel

aastatel on raamatukogu saanud järjest rohkem lastele meelelahutuskohaks, kus mängitakse täringumänge, pannakse kokku puzzlesid, joonistatakse ja muidugi loetakse.

Läbi aastate on raamatukogul kujunenud oma püsilugejaskond ja mõnes peres on kõik pereliikmed lugejad olnud, tublisid lugejaid on raamatukogul palju. Siinkohal tahaksin tänada kõiki lapsi ja täiskasvanuid, kes raamatukogule erinevatel aegadel suureks abiks on olnud kas ürituste korraldamisel või mõnel muul puhul oma abistava käe ulatanud. Tore kaaslane on raamatukogus töötades olnud rahvamaja töötaja Merike Koppas, kes alati on vastu tulnud kui abi vaja.

Alates 2001. aastast on raamatukogu Kiltsis avatud kolmel päeval nädalas, kahel päeval töötan Väike-Maarja raamatukogus. Seal töötamine on mulle palju õpetanud – küll erialaseid uuendusi, arvuti kasutamist ja tehniliste vahendite käsitlemist ning andnud muid erialaseid

teadmisi.

Kiltsi aleviku ja raamatukogu kohta on kogutud koduloolist materjali ja koostatud kodulooalbum ning raamatukogu kroonika (aastatest 1974–2002). 1994. aastast käib raamatukogus koos piibliuurimisring. Arvan, et piibel on eluraamat ja neid tõdesid peab inimene teadma ja nende järgi käima. Muidugi on see igaühe vaba valik.

Raamatukogus saab vahel nalja ka. Võtsin ühelt lapselt raamatuid vastu ja märkisin tema allkirja järel oma nimetähed RT. Laps küsis: "Mis see tähendab?", mina ei jõudnud veel vastata, kui laps juba ütles: "Ahah, ma tean küll, see tähendab: RAAMAT TOODUD".

Nii me siis elame ja oleme siin Kiltsi raamatukogus. Suurte muutuste ootuses. Igatseme väga arvutit ja koopiamasinat ning järgmine aasta peab näitama, kas uued ruumid ka tulemas on.

Riina TALI,
raamatukoguhoidja

Väike-Maarja, Kiltsi ja Triigi raamatukogud paluvad oma lugejatel, kes mingil põhjusel ei ole raamatuid tagastanud õigel ajal, teha seda koheselt. Augustis viivist ei võeta. Alates septembrist ilmuvad võlglaste nimekirjad Väike-Maarja Valla Infolehes.

Väike-Maarja Valla Rahvamaja RINGID, KLUBID JA KURSUSED algaval hooajal 2003/2004

VÄIKE-MAARJA RAHVAMAJAS

Täiskasvanutele:

1. SEGAKOOR "Helin"
Ootame uusi lauljaid igasse häälerühma!

2. PASUNAKOOR

3. KAMMERKOOR

Ootame uusi lauljaid (bassi!)

4. NAISRAHVATANTSURÜHM

5. SEGARAHVATANTSURÜHM

6. NÄITERING

7. Memmede TANTSURÜHM

8. Memmede ANSAMBEL

9. ESTRAADIRING

10. BRIDŽIKLUBI

11. PEOTANTSUKURSUS (tasuline)

12. TAIMESEADEKURSUS (tasuline)

13. RAHVAPILLIANSAMBEL

Pillimängijad! Andke endast teada! Saame kokku ja loome ühe vahva ansambli.

14. PEREKLUBI

15. EAKATE KLUBI "Härmalõng"

Lastele ja noortele:

1. Noorte SEGAANSAMBEL

Ootame häälemurde läbiteinud meeshääli!

2. VASKPILLIANSAMBEL

3. BEEBIKOOL (tasuline)

Oodatakse beebisid vanuses 6 kuud kuni 2 aastat. Esimene kokkusaamine on kolmapäeval, 1. oktoobril kell 11.

4. MUUSIKA- JA MÄNGUKOOL (tasuline)

Oodatakse mudilasi vanuses 2-4 aastat. Esimene kokkusaamine on kolmapäeval, 1. oktoobril kell 17.

5. Laste LAULUKOOL

Oodatakse lapsi vanuses 5-10 aastat. Esimene kokkusaamine on neljapäeval, 2. oktoobril kell 17.

6. Laste NÄITERING

7. SHOWTANTSURÜHM (noorem aste)

8. SHOWTANTSURÜHM (keskmise aste)

9. SHOWTANTSURÜHM (vanem aste)

10. PEOTANTSUKURSUSED (tasulised)

• lastele

• koolinoortele

11. VÕISTLUSTANTSURING (I-IV klass, tasuline)

KILTSI RAHVAMAJAS

1. Memmede LAULUANSAMBEL

2. Memmede TANTSUANSAMBEL

3. SHOWTANTSURÜHMAD

• noorem aste

• vanem aste

4. SPORTLIKUD MÄNGUD

Jälgige täiendavat reklaami! Info telefonil 61837.

Mare TAAR,

Väike-Maarja Valla Rahvamaja direktress

KULTUURIKALENDER

Väike-Maarja rahvamajas

September

11. septembril kell 19 - PIDU lastele

Külas on ansambel Ice Cream.

Diskot juhib D.J Ice B

19. septembril kell 21 - PIDU noortele

Uue hooaja tõmbab käima ansambel VANILLA NINJA. D.J Tony & Co

Oktoober

13. oktoobril - VAT teatri etendus "Teener"

Osades Aarne Üksküla, Aleksander Eelmaa, Tõnu Oja. Pääsmed ainult eelmüügist kuni 6. oktoobrini (rahvamajas ja Leili kaupluses)

15. oktoobril - Viljandi Lasteteater "Reky" külalisetendus.

18. oktoobril kell 20 - PEREKLUBI hooaja avapidu

Väga hea tantsumuusika ansambliit pRESIDENT... ja oh seda ÜLLATUST!

19. oktoobril kell 15 - eakate klubi HÄRMALÕNG hooaja avaõhtu.

3. septembril kell 15 avatakse rahvamaja jalutussaal LEMBIT KALJASPOLIKU FOTONÄITUS "Maast ja ilmast".

Kiltsi rahvamajas

27. septembril kell 21 - PEOÕHTU. Tantsuks ansambel Wesenberg

Pääsmed ainult eelmüügist kuni 19. septembrini.

Registreeri osavõtt telefonil 61 837.

Väike-Maarja rahvamaja kutsub huvilisi!

Sügisese TAIMESEADEDE ruumikujunduses (tasuline).

Juhendaja Mary Tammet.

Registreerimine kuni 15. septembrini.

Info telefonil 61837.

* * * * *

PEOTANTSUKURSUSED (tasulised)

• lastele (I-IV klass)

• noortele (V-XII klass)

• täiskasvanutele

Juhendaja Erki Õun.

Registreerimine kuni 15. septembrini.

Info telefonil 61837.

Peotantsukursuste esimene kokkusaamine gruppide moodustamiseks on pühapäeval, 21. septembril Väike-Maarja rahvamajas

• kell 16 - lapsed (I-IV klass). Kursuse lõppedes moodustatakse huvilistest võistlustantsuring.

• kell 17 - koolinoored (V-XII klass)

• kell 18 - täiskasvanud

Tunnustatud fotograaf

28. augustil kell 9.00 – 10.00

Väike-Maarja vallamaja saalis.

PASSIPILDID

4 tk – 30 krooni,

8 tk – 50 krooni, kodus 60 krooni.

Saab teha ka

PORTREE- JA PEREPILTE

formaatides

6x9, 10x15, 15x21, 20x30 ja 30x40

Olete oodatud!

Väike-Maarja Muusikakooli SISSEASTUMIS- KATSED

toimuvad

pühapäeval, 24. augustil
kell 15 muusikakoolis.

Õpitavad erialad on

- klaver,
- viiul,
- puhkpillid (klarnet, trompet, tromboon).

Katseteks valmistada ette üks laul.

Info telefonidel 61177,
61837, 05031910.

VALDADE SUVEMÄNGUD

Eesti XI maaspordimängud toimusid sellel aastal 4.-6. juulini Viljandis. Väike-Maarja vald võistles kergejõustikus, mälumängus ja jalgrattakrossis. Üritasime ka kõieveos meeskonda välja panna, aga lihtsalt ei saanud võistkonda kokku. Spordimängudel osales 66 valda. Jäime 24. kohale, Lääne-Virumaa valdadest olid meist eespool Haljala ja Kadriina. Koht polegi laita, aga arvestades, et osavõtutasuks maksti siiski nime-tamismäärne summa, võinuks võistkond olla suurem ja ka võimekam. Tulevikuski peaksime maaspordimängudel osalema, muutes valla koondvõistkonda kuulumise prestiižikamaks.

Suur tänu Aare Prantsule ja Aimar Türbsalile, kes aitasid mind võistkondade komplekteerimisel.

Valla koondvõistkonna liikmed

Kergejõustik: Maili Tannbaum, Hanna Maran, Kätlin Jurtom, Sandra Kullas, Marili Köster, Margo Nõukas, Rivo Täheste, Andrus Soidla, Indrek Kesküla, Ants Rikberg.

Maastikuratas: Anna-Liisa Kull, Aimar Türbsal, Tiit Sinisalu.

Mälumäng: Olev Liblikman, Ivar

Lass.

VALLAVÕISTLUSED

Suvi on puhkuste aeg ja sellepärast on ka spordirindel sellel ajal suhteliselt rahulik. Suve värvikamaks uudiseks on vast see, et väga kiiresti valmis Väike-Maarja rahvamaja kõrval asuvale spordiplatsile rannavõrkpalli väljak, mida kasutatakse väga aktiivselt.

Juuli lõpul viidi läbi juba kolmas Ebavere Kange nime all toimuv triatlon. Osavõtjaid oli 31. Ujumisdistanstsi pikkus oli 300 m, edasi rattasõit 14 km ja lõpetuseks jooks 2,5 km. Pean mainima, et ettevalmistustöö (ka ürituse reklaam) oli tasemel, seda näitas rohkearvuline osavõtt. Tundub, et nimetatud spordiala kogub üldse entusiaste. Mul oli võimalus osa võtta veidi hiljem toimunud Tudu triatlonist, kus tingimused olid tunduvalt raskemad (800 m ujumine, 2 km jooks soos, 18 km rattasõit, 5 km jooksu), ometi kogunes 73 osavõtjat. Korraldajad rõhutasid, et tegemist on rahvaspordiüritusega. Viimasest andis tunnistust seegi, et päris mitmed olid tulnud võistlemale kõige tavalisemate, veel eelmise riigikorraaegsete ratasestega! Siinkohal tahan julgustada tänavusi kahtlejaid, et asi on proovimist väärt. Võistlusraja läbimine on auhinnaalusest kohast tähtsam.

Nüüd siis ka TRIATLONI parimad:

Mehed

1. Sulev Saar
2. Tiit Sinisalu
3. Aimar Türbsal

Naised

1. Sandra Kullas
2. Anna-Liisa Kull
3. Margot Uig

Noormehed

1. Ivar Vaab

24.09 Otepääl Audentese sügisjooks
- Kalmer Tramm 05542648
27.09 Haapsalu sügisjooks - P.
Kallas 05108863
30.09 Põltsamaa sügisjooks - Lea
Vilms 07752174

Käimine

23.08 Kolgaküla käimine -
Helges Mändmets 05062474
31.08 Ülemiste jooks – käimine
- Urmo Raiend 05019572
06.09 Pirita sügiskõnd -
Taivo Virve 05222611
19.09 Palamuse käimine - El-
len Kliiman 05258509
20.09 Pandivere käimine -
Maire Tamm 05045546
27.09 Ülemaailmne jalutuskäik
- Silvia Neeme 04434855
28.09 Põlva sügiskõnd -
Reet Külaots 055634477

Rattasõit

31.08 Rakvere rattamaraton - Su-
lev Lipp 05056744
06.09 Rapla rattamaraton -
Andrus Tamm 055566650
14.09 Tartu rattamaraton -
07421644
18.09 Saare järve rattakross - Ene
Uuna 07734818
27.09 Emmaste ralli - Anne Golub
04692243
28.09 Elva rattakross -
06398684

Ants RIKBERG

VABARIIKLIK TERVISE- SPORDI KALENDER 2003

Rahvajooksud

20.08 Hiimäe jooks -
Ants Lindre 05084234
24.08 Leksi Prix - Holger Peel
05104699
28.08 Rakke mäe jooks -
Enno Eilo 05153228
31.08 Ümber Ülemiste järve jooks
- 06061587
05.09 Valga–Valka rahvajooks
- Rein Lepik 07666117
06.09 Tallinna IV sügisjooks -
Mati Liliallik 06548462
11.09 XX Saare järve jooks -
Vello Päll 07762037
12.09. Jooks ümber 3 Tõrva järve
- Rein Leppik 07666117
13.09 Jõhvi 13. rahvajooks -
Andres Kallavus 05131421
14.09 Rakvere 20. rahvajooks
19.09 Alu 13. suurjooks -
Madis Pärn 051965340

Madde Kalda – 100

Väike-Maarja kultuuritegelase Juhan Kalda abikaasa Madde Kalda sai üle Eesti tuntuks pärast raamatu "Seitse tähte taeva Sõelas" avaldamist 1981. aastal. Romaan rajaneb autori ema eluloole ja perekonna pärimusele ning on rohke etnograafilise aineistikuga lugu Läänemaa küla- ja mõisarahva elust 19. sajandi lõpul ja 20. sajandi algul.

Mati Unt kirjutas: "Madde Kalda romaan on tähtis kõigepealt kui usaldusväärne tunnistus mingisuguste aegade kohta, mis kipuvad kaduma mälulülkade..."

Nende kaduvate aegade kaante vahele jõudmist kirjeldas M. Kalda järgnevalt: "Sündisin Harjumaal 1903. aastal ... vana kalendri järgi 10. augustil ehk lauritsapäeval... Õppimine meeldis ja edenes mu käes, vallakooli järel lõpetasin Hageri Haridusseltsi kolmeklassilise kooli. Aasta hiljem tahtsin kangesti edasi minna, aga ema oli vastu ja

suruski oma tahte läbi. Kole kahju oli, tundsin koolist suurt puudust ja hakkasin ema jutte üles märkima. Ise mõtlesin: oota sa, sina mind kooli ei lasknud, mina kirjutan su kõik üles ja saadan Vildele! Vildele saatmise plaan jäi varsti katki, aga üleskirjutusi jätkasin. Kirjutasin pakkimispaberi tükkidele, vanadesse ilukirja vihikutesse, neil olid laiad reavahed, ja igasugu muudele paberiribadele."

Kui 1960ndate aastate algul kutus Etnograafiamuuseum üles saatma kirjeldusi veskitest, teomajadest ja üldse mõisaoludest, otsustas Madde Kalda oma materjalid muuseumile läkitada. 1981. aastal meenutas kirjanik: "... kirjutasin paari või kolme talvega oma sedelid kokku. Sain kakskümmend vihikut, ruudulisi ja joonelisi. Aga ka muuseumile jäid need saatmata. Nüüd käis mu lugu ära romaanivõistlusel ja temast saab raamat. Ja pole enam täh-

• Madde ja Juhan Kalda 1925. aastal

tis, et see on just minu ema lugu!"
"Seitse tähte taeva Sõelas" võeti lugejate ja kriitikute poolt soojalt vastu ja pälvis 1982. aastal E. Vilde nimelise kolhoosi kirjandusauhinna.

Madde Kalda suri 6. juunil 1984 Väike-Maajas ja on maetud vanale kalmistule.

Reeli FREIENTAL

Heino Väli 75

(11. VIII 1928 – 23. XI 1990)

Laste- ja proosakirjanik Heino Väli on oma lapsepõlve veetnud Kiltis, kus ta ka 1937.–1940. aastani koolis käis.

Tema enda lapsepõlvemälestuste järjepidavam jada algab 1934. a Rakverest. Ta meenutab, et kunagi hiljem ei ole ta Rakvere Palermosse sattunud, õigupoolest ei julgenudki sinna pettumuskartuse pärast minna: lapsepõlves tundus see imedemaana. Järgnenud Kiltsi perioodi vahele mahub veel Rakke, kuski mälusopis vilksatab lisaks Vägevagi, kuid Kiltsi piiridesse mahtunud mägin (küllap lapsesilma läbi!) Liiduri küla tagaserv oli kuidagi kangesti Palermo nägu ja kasvas kiiresti südamesse. Hiljem kasvas siit südamesse palju muudki, mida

aeg hingest välja ei pese. Kirjanik ei saa iial Kiltisile hardumata mõelda.

“Kiltsi-aastate eest,” meenutab kirjanik, “olen suuresti võlgu asjaolule, et isa soetas endale siin järelmaksuga jalgratta.” Selleks ajaks oldi kolitud küll Liiduri Reimani maja ühetoalisest ärklikorrustest alevisse Einbergi majja, kus oli kaks tuba ja mahukas köök. Ratas andis isale teatud sõltumatus. Ja siit on jäänud silme ette aastaid korduv pilt: isa lõikab leivapätsist poole, pistab kotti ja seob ratta pakiraamile. Viivu pärast saadab ema isa, kel ratas käekõrval, mööda alalõpmata porist jalgrada suurele teeale, kus neile viipab Lull, isa nimekaimust sõber ja rännukaaslane... Teinekord tuldi mõne päeva pärast huntväljasena tagasi, et taas minna, aga kui minekuga õnne, siis hakkas emale tulema kirju, viie- või kümnekroonine rahatäht ümbrikus...

“Omaenda esimene minek oli seitsmeaastaselt. Isa oli järjekordselt töötä. Mulle oli karjapoisikoht vaadatud ... ja siitpeale sai neid karjasuvised päris mitu. Ühtekokku oli see kõik kena kooli tähele panema nii ilma kui inimesi. Ühes suhtes

• Heino Väli Kiltsi koolis 1965. aastal

olen oma karjapoisiusvedele iseäranis tänulik: need teritasid silma loodust nägema. Ju oli endal soovi ning uudishimu ka, igatahes asusin metsaraamatut lugema ning õppima mitte väiksema kirega, kui olin seni juturaamatute maailma tunginud. Loomad, linnud, taimed, putukad – kõik pakkusid erutavat huvi...

Kiltsi algkoolis, mis asus ja asub siiani kuulsas meresõitja Krusensterni endises uhkes perekonnamõisas, õppisin kolm esimest ja hämmastavalt värvilist kooliaastat. 1940. aasta kevadel jätsin Kiltisiga nutupunaste silmadega jumalaga. Kolisime Tallinna.”

60-70ndate aastate eesti lastekirjandust ilmestasid Heino Väli targad, kasvatuslikud ning lapse mõttemaailma avardavad raamatud “Kui vanaema tukastab”, “Kolumbuse maa Kolumbus”, “Hundikäpp”, diloogia Silver Üksilmast, “Kaevulood”, Rajad soos”, “Väike armas Barbara”, “Värv-Värvupoeg Värvuke”, “Mirjemilaul” ja paljud teised.

Ei ole kahtlustki, et mõnigi tolleaegne mängukaaslane Palermo või Liiduritaguselt mängudemaalt hilisema kirjaniiku raamatutes mõnd tuttavlikku motiivi ei kohanud.

Irma RAATMA

SAUNAS

Eduard Harmants

Kui saabunud on reede õhtu, siis ära üldse täida kõhtu. On nädal läinud, kas sa näed ja kätte jõudnud saunapäev.

Ma tean, et siis mind ootab ees üks lugupeetud saunamees. Et leilile saaks panna pihta, seks Mare valib mulle vihta.

Kui mina saunaruumi astun, siis juba Õmmik tuleb vastu. Saunas palju paljaid kehi, neist enamuses vanu mehi.

Siin on ka vanad grenadeerid – Niinemetsa Väino ja Pärsi Eeri. Ruumi keskel suures plaanis ajab habet Viktor Jaanis.

Kui vaatad vasakusse nurka, seal seebitab end Dievese Borka. Laval olla pole nali, kui leili lisab Lilleväli.

Peab lõpetama selle nalja las Rebase Priit mul peseb selja.

Kui viheldud on mehemoodi, siis lähen Pandivere poodi.

Seal vaja rahakest tuulutada, lisaks saan ka “Kuulutaja”. Herr Prants on turd ja turvaline mees, teda me täname sauna eest!

Jumalateenistused

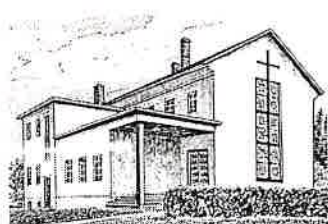
Väike-Maarja kirikus

Armulauga jumalateenistused e missad toimuvad Väike-Maarja püha Neitsi Maarja kirikus igal pühapäeval algusega kell 11.00.

8. september on Neitsi Maarja sünnipäev e. ussimäärapäev. Sellega seoses pühitseb Väike-Maarja kogudus oma nimepäeva pühapäeval, 7. septembril.

11.00 Jumalateenistus
12.00 Naatan Haameri fotonäituse avamine.
13.00 Konverents “Kirik ühiskonnas.”
16.00 Kohvilaud, supp.
17.00 Kontsert. Laulab kammermeeskoor Revalia Hirvo Surva juhatusel.

Väike-Maarja koguduse vaimulik on Ahto Mäe, tel 61 956, 051 17 552, elukoht Ehitajate tee 7-10, Väike-Maarja.

Avispea kirikus

Igal pühapäeval kell 10.30

Avispea kiriku vaimulik on Eerek Preisfreund, telefon 35 450.

Ebavere Suurtalu UÜ
pakub
alumiiniumikeevituse teenust
Tamsalu mnt 1 remonditöökojas.
Info telefonidel 05043022 ja 032 61 463.

Kodukoht kauniks

Suvel teevad paljud majaomanikud remonti. Et seda natuke odavam teha oleks, on Rakvere Nurga Äri klientidele vastu tulnud ja müüb "Värvipassiga" klientidele välisvärve 20% allahindlusega.

- Kohe tekib küsimus, mis "Värvipass" ja kust seda saab?
- Võta ühendust koduvalla ehitusnõunikuga, kes aitab valida vasta-va värvikaardi abil sobiva värvitooni.
  - Küsi ehitusnõunikult kauplusesse esitamiseks ettenähtud "Värvipassi".
  - Mine "Värvipassiga" Nurga Ärisse, kus Sulle garanteeritakse õige värv valitud värvitoonis 20% allahindlusega.

Raul KÜTT,
ehitusnõunik, tel 050 44 451

Anda rendile
ELAMISPIND
Tamme tn 3 (pastoraat),
60 m², ahiküte, värskest
remonditud.
Info tel. 055 630 309.

Ostan
**METSA-
MAAD.**
Info telefonidel 055
40934, 055 38820

Uus
KASUTATAUD RIIETE KAUPlus
Väike-Maarjas, Energia tn 2.
Avatud esmaspäevast reedeni kell 10-17,
laupäeviti kell 10-15.
Tere tulemast!

Nüüd mälestades seiskem paljapäi ...

M. Under

ERGO MEOS	23.02.1966 - 17.06.2003
VLADIMIR MÄHAK	05.07.1949 - 17.06.2003
KONSTANTIN SINDONEN	01.03.1925 - 19.06.2003
SILVI INGI	12.05.1952 - 03.07.2003
VELLO KUNGLA	03.09.1942 - 11.07.2003
VELLO-REIN KANGUR	31.07.1941 - 12.07.2003
JAAN VAHEMETS	12.09.1941 - 19.07.2003
LILLI JEGORENKO	20.11.1926 - 21.07.2003
JAANEK TIHU	13.08.1972 - 24.07.2003
TOOMAS ÕIGLANE	27.05.1959 - 28.07.2003
ARNOLD PÖLLU	23.11.1930 - 29.07.2003
LJUBOV DROZDOVA	03.08.1948 - 07.08.2003

*Tipa-tapa aasta kõnnib,
kõnnib pikaks väiksed põnnid.
Palju õnne, mängulusti,
mingu ikka kõik teil hästi.*

KENERT AALMANN	26.06.2003
HEINRICH KALDA	30.06.2003
ELIS KÜÜSMAA	02.07.2003
ANNABELLA NURKMA	09.07.2003
JANE OJA	09.07.2003
RENO KIISKÜLA	23.07.2003
ANGELA KING	08.08.2003

Kasvage, olge rõõmsad, terved ja tublid!

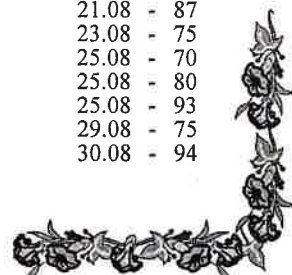

Õnnitleme eakamaid sünnipäevalapsi!

*Et päikesel te päevis poleks plekke,
et varjutust te öödes poleks kuul ...*

AILI KIHU	01.07 - 75
ALIIDE KUUSEMÄE	01.07 - 75
LEMBIT SEIMAR	01.07 - 75
VALVE JOONAS	01.07 - 87
HILDA VILKES	03.07 - 93
JULINE KASEPERE	04.07 - 75
LINDA KLIIMAND	05.07 - 82
HARRI VARIK	14.07 - 92
LUCIE-MELITTA TALVI	16.07 - 92
SUSANNE ESINURM	17.07 - 70
ELGA NIKANOV	17.07 - 70
ERNA RAIDMA	17.07 - 83
ASTA KLAAS	18.07 - 82
ARNOLD KIVILA	20.07 - 83
RICHARD PAU	20.07 - 84
MIHHAIL LIIVA	21.07 - 75
KALJO KAARE	22.07 - 70
MARILIIS LIND	25.07 - 70
VELGITA KOKKUTA	27.07 - 75
MARIA KLEIMENOVA	27.07 - 81
ELISAVETA SALMISTE	28.07 - 70
SELMA KARMING	31.07 - 80
ANATOLI ANUFRIJEV	01.08 - 75
KALJU PAAK	02.08 - 70
KATA LEHISTE	02.08 - 75
ERICH NUUT	03.08 - 86
HELDUR-EUGEN SIIM	05.08 - 70
META-MARIE PÕIME	05.08 - 84
ELIISE ANDERSON	06.08 - 89
JAANUS KOLBERG	07.08 - 75
ELLEN TREIAL	07.08 - 87
LEIDA SAAGE	07.08 - 92
OLGA MADIKAINEN	12.08 - 93
LEONIDA REBANE	14.08 - 81
JEGOR HARITONOV	15.08 - 85
MICHAIL METELITSA	18.08 - 81
JAAN UUEDA	21.08 - 87
EHA JÕGI	23.08 - 75
HARRI TRAKS	25.08 - 70
MAGDA SAUMETS	25.08 - 80
MATHILDE ELISABETH TRAKS	25.08 - 93
HINNA VUNGO	29.08 - 75
MEETA KALLASTE	30.08 - 94

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

95759 Ilve TOBRELUTS
ilve@v-maarja.ee

Väike-Maarja Vallavalitsus
http://www.v-maarja.ee

Trükitud trükikojas AGUR. Tel 23 999
Tiraazh 900 eks.